

Ingyenfüzet: „Az alma férgessége ellen való védekezés.”

Ára 20 fillér

VASÁR NAP

**POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP**

Szerkesztőség: IX., Üllői-ut 1. szám.
(„Falv” Országos Földművelésügyi
Telefon: Automata 878—73.
Kiadóhivatal: VIII., József-körút 5. sz.
Telefon: Automata 463—09.

FŐSZERKESZTŐ:
MESKÓ PÁL.

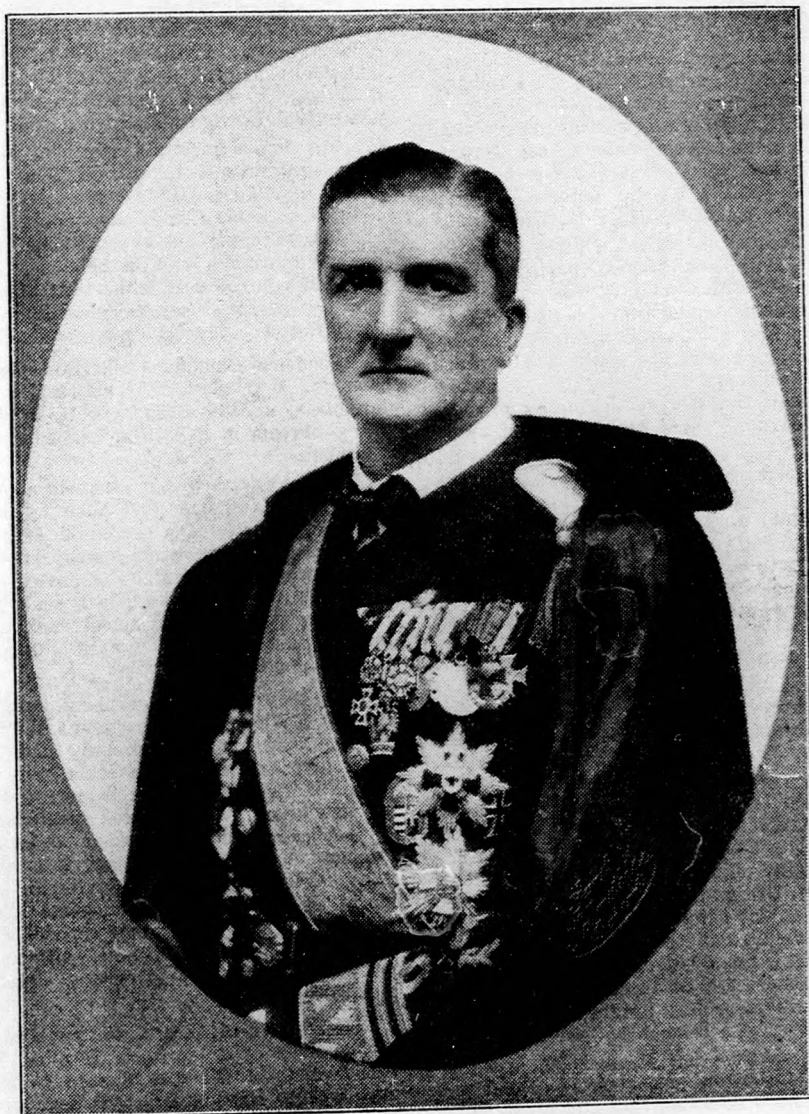
FŐMUNKATÁRS:
SCHANDL JÓZSEF dr.

Előfizetők díjak, a m. kir. földművelésügyi
miniszter által időnként kiadott „Rádió gazdasági előadások” című füzetekkel együtt:
Egész évre 8 P. Félévre 4 P.
Negyedévre 2 P.

Budapest, 1930.

XI. évfolyam 9. szám.

Vasárnap, március 2.

Vitéz nagybányai Horthy Miklós, Magyarország kormányzója.

Szenes (Koller utóda) felvétele.

A Nagy Magyar.

Írta: Weis István dr., a Faluszövetség ügyvezető igazgatója.

A szomorú emlékeztető 1919-es év nyarán Budapest kétségbeesett jóérzésű lakosságát csak azok a hírek óvták meg a teljes lelki összeomlástól, amelyek ellenőrizhetetlen forrásokból jöttek, suttogó ajkak közvetítésével terjedtek és arról szóltak, hogy a vidék, a falvak lakossága nemcsak szenvedőlegesen magatartással szegül ellene a vörös téboly-nak, hanem fegyveres kézzel is. Majd innen, majd onnan érkezett hír ilyen úgynevezett ellenforradalmi, valójában törvényes és jogos kísérletről, de csakhamar meggyőződünk arról is, hogy ezeknek a kísérleteknek mindegyike vérbefulladt. Arra gondoltunk, azt éreztük, hogy Kun Béla egyre kisebbedő birodalmának határain kívül kellene megtalálni azt a pontot, ahonnan kiindulva, lenne a vörös uralom megdönthető és a nemzeti élet folytonossága helyreállítható.

Az elkéseredett lelkek éjszakájába mint villámfény vakított be az az újság, hogy Szegeden nemzeti kormány alakult; van tehát már olyan biztos pont, amelyen megvetheti lábát a magyar. Van olyan tényező, amely felveheti a tárgyalás folyamatát bárkivel. Azt persze nem tudtuk, különösen mi, akik akkor már különböző börtönök celláiban, jóindulatu öreink révén értesültünk a világ folyásáról, hogy a szegedi kormány léte mennyi esélytől függ és mily kevés erőt jelent. Számunkra és a vörös uralom alatt élő magyarok milliói számára elég biztosítéknak látszott az, hogy ebben a kormányban helyet foglal a tengerek legendás híri magyar hőse, a magyar katonai és férfinépek egyik legszebb megtestesülése: Horthy Miklós.

A kétségbeesés teljében megjöttek a hírek a szegedi kísérlet kudarcáról, arról a kicsinyes pártoskodásról, érdekhajhászásról, amely a tiszaparti városba vetítette a magyar föld és a magyar nép minden törekvését és vágyát, de minden hibáját is. Egy név maradt tiszta, egy tekintély csorbitatlan: azé az emberé, aki ismét otthagytván a napi sikerekkel való számolás kötelezettségét magában foglaló politikát, a nemzeti élet egyik legfontosabb megnyilvánulásának, a véderőnek élére került fővezéri minőségben.

Egy ideig azt hittük, hogy ismét a néplelek azon sajátosság tulajdonságával állunk szemközt, hogy a tömegek szorongattatásuk idején mesebeli hőstől várják a megváltást. Gyanakodtunk, hogy nem Csaba királyfi, a néplelekben meghalni nem tudó, örökéletű Igazságos Mátyás késői utódát kell-e nyomonunk; nem tudtuk, hogy nem a nagyszülők Kossuth iránti vágyakozása lobbant-e fel az unokákban Horthy Miklós iránt, nem ködös várakozások, személytelen és sulytalan tervezgetések köde nagytitja-e a fővezér alakját?

Ezekre a kételyekre és kétségekre a szenvedésekben és nélkülözésekben gazdag, de a nemzeti életerő újjáéledését illetőleg örökké emlékezetes 1919-es őszi adta meg a választ.

A „Novara” regényes hőse nem a mesekirályfi jellemében, nem a csodavárók képzeletében megelevenedő formájában kapcsolódott be a magyar közéletbe. Mint nagy tapasztalatu, nagyműveltségű, talpig ember tudta, hogy csodát nem tehet. Érezte, hogy a kalandok nem méltók hozzá; példájával az első perctől mutatta azt az egyetlen utat, amelyen haladnunk kell, ha a második ezredévben is szerepet akar játszani a magyar. A nem lankadó, napi sikerekre nem törő, rendszeres és önzetlen munka volt Horthy Miklósnak, a fővezérnek a programja és ez a program emelte a fővezért a kormányzóí székbe.

Szalmalángok, jelszavakon hevülő, komoly érdekeit oly gyakran elfelejtő nemzetünk most tíz éve valahogy ösztönösen érezte azt, hogy sorsának intézését olyan valakinek a kezébe kell letennie, aki ezektől a hibáktól ment, de a nagy nemzeti érények méltó letéteményese és ki-

fejezője. Abban a vásári tülekedésben és kavargásban, amelyet egymással harcoló régi és új politikai irányok, érvényesülni akaró, vagy befolyásukat, állásukat feltöltikusok teremtettek, valóban szükség volt valakire, aki a kicsinyes tusákba bele nem elegendve, a tengerésznek mindig az egész látókört kémlő tekintetével lássa meg azt a távoli célt, amely felé kell kormányozni a nemzet hajóját.

Emlékezzünk vissza azokra a tervezgetésekre, amelyek az államfői tennivalók ellátását illetőleg felmerültek! Ködös elméletgyártók és önző tervkovácsok a leghetlelenebb változatokat röpitgették világgá mindaddig, amíg a nép egyszerű gyermekei egy dunántúli városban tartott gyűlésükön Horthy Miklós nevét nem dobták bele a közudatba. Erre a névre azután a zsbongás elűt, mindenki megnyugodott és a nemzetgyűlés azon az emlékezetes március eleji verőfényes délelőttön csupán szentesítette, kifejezésre juttatta azt, ami a tömegekben már hónapok óta élő valóságként élt.

Hosszu és tövises utat, az azóta eltelt tíz esztendőn keresztül viszt. Semmiből kellett teremteni, romokat kellett eltakarítani, meg kellett alapozni az új társadalmi és állami lét összes vonatkozásait. Mindezt kétségbeesett nemzetközi és vigasztalan gazdasági helyzetben.

Ma tíz éve barátunk még nem volt és a velünk szemben megnyilvánuló rokonszenv féltve, szinte szégyenkezve jutott napvilágra. Hiány volt az elsőrendű életszükségleti cikkekben, a közlekedés megbénult, a vasut elvesztette hivatása teljesítéséhez az eszközöket, az uthalózat csaknem használhatatlanná vált, a háborus termelés által egyoldaluan igénybe vett, kimerített mezőgazdaság válsággal küzdött, iparról és kereskedelemről alig lehetett szó, ellenben virágozott a láncolás, a spekuláció.

Szomorú események alkotják az első évek kiemelkedő pontjait. A trianoni béke aláírása, a magyar pénz teljes leromlása, a hitelválság, a külföldi figyelmét is felhívó inség borzalmas akkordjai csapnak abból az időkből a fulánkba.

Mikor egy ízben már csaknem sikerült a keretek megállapítása, a függőben lévő államjogi kérdésnek erőszakot megoldási kísérletei, a szerencsétlen emlékü királylátogatások csaknem végveszedelembé sodorták az országot és majdnem polgárháborúba a nemzetet, annak ellenére, hogy annak az irányzatnak, amely a békét felforgatta és különösen annak a vakmerő módszernek, amellyel előálltak — számbavehető tömegei, igazán komoly, tiszteletreméltó hívei alig voltak.

Ezekben a napokban bontakozott ki a legjobban Horthy Miklós emberi nagysága. Ekkor igazolta be azt, hogy emberi gyöngöségek mily távol állnak tőle, hogy mily súlyosan érzi a felelősséget, mily komolyan fogja fel azt a kötelességet, amely kellemetlen, öt egyesek szemében ellenszenvessé tevő feladatok megoldására is kényszeríti. Az ő bölcsességének, bátorságának és higgadságának köszönhető elsősorban az, hogy a trianoni Magyarország habokkal küzdő, megtépett vitorlás hajója akkor el nem merült és az ő emelkedett, megértő lelkének érdeme az is, hogy a nemzet egységén még repedés sem támadt: a budaörsi ellenfelek egymás mellett, vállvetett munkával dolgoznak most bent a jobb jövőért és állnak szemben minden külső ellenséggel.

Kormányzóságához a törvényhozás és kormányzati intézkedések egész sorozata fűződik. Ezekért a mindenkori kormányok felelősek, hiszen Horthy Miklós köztudomás szerint Európának egyik legalkotmányosabb államfője, aki az uralkodás és kormányzás feladatait lelkiismeretesen választja szét és mint uralkodó kormányzati ténykedést sohasem fejt ki.

A törvényhozási és kormányzati intézkedések között vannak jók, olyanok, amelyek a távol jövő előtt is mint a magyar bölcsesség példái fognak lebegni és vannak olyanok, amelyek esetleg kihívják a közelebbi jövő bírálását is. Mi azonban, akik ezt a tizenegy esztendő végig-éltük, akik voltunk vörös börtönökben, akik résztvettünk Siófokon az újjászervezés művében és akik azután ezt az évtizedet hivatásunk szerint kiemelkedőbb, vagy szerényebb szerepben, de egyformán önzetlenül munkálkodva töltöttük, nagyon jól tudjuk, hogy sok törvényhozási és kormányzati intézkedésnek forrása a kényszerhelyzet, a viszonyok vasgyűrűje volt és nem azért jött létre, mert azt az illetékesek a legjobb megoldásnak tartották, hanem azért, mert másként nem lehetett.

Az uralkodó, a kormányzó sohasem avatkozott bele a felelős kormány, a nemzetgyűlés, vagy újabban a törvényhozás két házának a munkájába, de az irányt ő adta, az eszméket gyakran ő juttatta először kifejezésre. A nemzeti irányhoz való ragaszkodás az alsóbb néposztályok érdekeinek fokozottabb felkarolása, az ifjuság szeretetteljes megértése az ő egyéni kezdeményezésére, legsajátosabb akaratnyilvánításaként erősödött vagy indult meg. Ő volt az, aki először vonta le a szomorú gazdasági helyzet következményeit, emelte fel tiltakozó szavát az esztelen fényűzéssel szemben és mutat előkelő visszavonultságával, spártai egyszerűségével ebben a tekintetben is jó példát. Ő képviseli az ingadozó politikuskok, az érdekeiktől vezetett közigazgatási vezetők mellett az intézményes pártatlanságot, az önzetlenséget és főleg azt az állandóságot, amely hazánknak a világ becslését visszaszerezte.

Mi, magyarok, nem is tudjuk a kormányzó személyét és érdemeit kellően méltányolni. A külföld távlatába kell menni, előkelő külföldiekkel kell beszélnünk avégből, hogy meg tudjuk ítélni, mit jelent Horthy Miklós Magyarországnak.

Ez és a megelőző évtized az utókor előtt minden valószínűség szerint kemény bíráló tárgya lesz. Az a nemzedék, amely vakságában, a szociális kérdés iránti érzéketlenségével, idejüket multa társadalmi és közjogi berendezésekhez való ragaszkodásával előkészítette a forradalmakat és még csak arra sem volt elég erős, hogy a forradalmakat létrehozó, gyöngye kalandorokat legázolja, éppúgy a történelem bírói széke előtt fog állani, mint ennek az évtizednek vezetői, tulzott személyi érvényesülési vágyaikkal, kicsinyességükkel, az egyetemes nemzeti érdek gyakori szem elől tévesztésével. Az a körülmény azonban, hogy nemzetünk a válságos évben meg tudta oldani az államfői kérdést, a legfőbb irányítást Horthy Miklósnak adta és hozzá egy évtizeden át — és reméljük, még nagyon hosszú időnkig — fenntartás nélkül ragaszkodik, egymagában is elég lesz arra, hogy a történelem ítéletét enyhítse. Az a nemzet, amely erre a hivatásra legkiválóbb fiát ki tudta választani, életképes; az a nemzet, amely meghajol az igazi emberi érték előtt, igazságos, az a nemzet, amelynek Horthy Miklós a kormányzója, élni és boldogulni fog!

Mario Arlotta,
az új budapesti olasz követ.

Grabovszky Miklós miniszteri tanácsos előadása.

A Szövetkezeti Szemle előadássorozatában február hó 18-án, kedden este Grabovszky Miklós miniszteri tanácsos, a földművelésügyi minisztérium elnöki osztályának vezetője tartott rendkívül érdekes és nagy tetszéssel fogadott előadást az OMGE nagytermében: *A mezőgazdasági termelés és az agrárszövetkezetek közös érdekei* címmel.

Az előadáson Schandl Károly dr. elnöki megnyitó beszédében rámutatott a mezőgazdaság mai súlyos helyzetére, amelyből a magyar falu népe a szövetkezeti szervezkedés útján remél kiemelkedést.

A tetszéssel fogadott beszéd után Grabovszky Miklós miniszteri tanácsos tartotta meg nagyvonalú és az időszerű mezőgazdasági kérdések egész anyagát felölelő előadását. Megállapította mindenekelőtt, hogy a szövetkezeti mozgalom nálunk még zsenge korát éli, holott *ma az önségély elvén nyugvó szövetkezeti társulásokra nagyobb szükség van, mint valaha.* Majd rátérve a magyar mezőgazdasági termelés és birtokelosztás statisztikai adataira, kifejtette, hogy a mezőgazdasági termelés szempontjából *ma már elsősorban a kisbirtokosokra kellene támaszkodnunk.* De nem lehet, mert gyenge bordázatu ezeknek a kisgazdasági üzemeknek a hajóteste a világverseny nagy hullámverésével szemben. Ennek az állapotnak a megváltoztatására, a kisbirtoküzemek erőteljes támogatására, a tudás és szakértelem terjesztésére leg-

56

ÉVE

Mauthner mag a legjobb!

Mauthner Ödön
magtermelő és magkereskedelmi ri.
BUDAPEST.

VII., ROTTENBILLER-U. 33. -- IV., KOSSUTH LAJOS-U. 4.
A Ferenciek templomával szemben.

**Nagy képes főárjegyzék, növényárjegyzék
és őszi árjegyzék ingyen és bérmentve.**

Telefon: József 463-65.

Sürgőnycim: MAUTHNEREK

főképpen az agrárszövetkezetek hivatottak. E téren az OKH kötelékébe tartozó hitelszövetkezeteknek és a falusi Hangya-szövetkezeteknek van igen nagy hivatásuk. A szövetkezetek állami támogatásának kérdését illetően megállapította, hogy a *kiszegisztenciák életnehezégeinek elhárítása egyetemes érdek és állami feladat, amely tehát jogosult és megokolt a szövetkezetekkel szemben.* A külföldi példák egész sorával igazolta, hogy a nyugati államokban hatalmas szövetkezeti szervek mellett zavartalanul fejlődik az ipar és kereskedelem. Erre a nagy össze-

fogásra van nálunk is szükség. A kiszegdaközönségnek legalább annyi érdeklődést kell tanusítania saját élet-sorsa, mint a politikai élet fordulatai iránt, de a magyar értelmiségnek és a jövő ifjúságának is oda kell állnia a falu népe s a kiszegdatömegek mellé. Végül hangsúlyozta, hogy a magyar kiszegdaságok termelési üzemereményeit az agrárszövetkezetek segítségével *legalább a jól vezetett nagybirtok üzemereményeinek színvonalára kell hozni.*

Az értékes előadásért a hallgatóság nevében *Mailáth József* gróf mondott köszönetet.

Sikerült a kiszegdák cukorrépa-termelését az idei esztendőre biztosítani.

Nehéz munka volt, de hála Isten, mégis sikerült. A falu népének feje fölül elismult egy időre a vihar, amely elpusztulással fenyegette a kiszegdák s munkások tizezreit.

Mert úgy állt a dolog, hogyha a cukorgyárak mereven ragaszkodnak ahhoz a tervükhöz, hogy az idei esztendőben 25—30.000 kat. hold területtel kevesbitik a répa vetés-területét, ugy ez a földműves-családok súlyos helyzetét és létkérdését elviselhetetlenné tette volna.

Szomorú küldöttségek jöttek-mentek. Járásukat figyelemmel kísérte az egész ország népe, mert a földről, a magyar ugarról, a kenyeret, megélhetést, ruhát, élelmet jelentő cukorrépáról volt szó.

A cukorgyárak kartelbe tömörült társasága a zöld asztal mellett egyszerűen elhatározta, hogy a *cukortermelést lecsökkentik, mert ezután csak belföldi fogyasztásra dolgoznak.* Megszüntetik a kivitelt. Ezt az elhatározást a felmondó levelek ezrei adták tudtára a falu népének, melyet váratlanul ért e csapás. Nem volt felkészülve arra, hogy az idén már nem kell a cukorrépa. Tanácstalanul állt a termelő, munkásával együtt, akinek a száraz kenyeret akarta kivenni szájából a cukorkartel intézkedése.

Amikor megtudtuk, hogy mi fáj a cukortermelő gazdáknak, azonnal szembehelyezkedtünk a gyárak elhatározásával s nyiltan, nagy igazunk tudatában, odaálltunk a kiszegda és a mezőgazdasági munkásság oldalára, akiket válságba sodort a gyárak határozata. Megirtuk az esetet s követeltük, hogy az *illetékesek semmisítsék meg a cukorkartel tervét*, mert ezt a nemzet elleni merényletnek tartottuk a mai rettenetes időkben. Megirtuk, hogy ez az intézkedés nemcsak a munkások nagy tömegeit dobja a nyomor karjaiba, hanem odakergeti a termelő kiszegda-asztályt is.

Megirta a *Vasárnap* ezt azért, mert az ország egyetemes nagy érdekeivel még a cukorgyárak sem fordulhatnak szembe. Örömmel állapítjuk meg, hogy a *Vasárnap* cikkei nem hiába íródtak, mert, mint értesülünk, a *cukorgyárak új megállapodásokat kötöttek a kistermelőkkel, azzal, hogy az 1930. évben is fenntartják a tavalyi répa-termési területet.* A finomítók pedig kötelezettséget vállaltak arra, hogy a *finomított cukor 60 százalékát külföldön helyezik el.*

Ez a megegyezés azt igazolja, hogy a *Vasárnap* írása

eredménnyel járt, mert erre az esztendőre sikerült elkergetni a felhőket a magyar falvak tájékaról. Az 1930. év munkája, termelése biztosítva van. Ez pedig tizezernyi kiszegda s munkás egy évi kenyerét jelenti. Azonban, mint a fényt az árnyék, ugy követi ezt a megállapodást az a gondolat, mit hoz a jövő, mert hisz a *megegyezés csak egy évre szól?*

A jövő évben lejár a szerződés. A jövő évben ujra szönyegre kerül ez a kérdés, amelyet most *Mayer János földművelésügyi miniszternek sikerült erős kézzel ugy megoldani, ahogy azt a sok cukorrépa-termelő s munkás érdeke megkívánja.* A jövő esztendő ujabb meglepetéseket hozhat. Éppen ezért már most felhívjuk a termelők és munkások figyelmét a *Vasárnap* utján arra, hogy ne nézzék ölbe tett kezekkel a gyárak tevékenységét, hanem már most szervezkedjenek érdekeiknek megvédésére. Mert el lehetnek készülve, hogy a cukorgyárak ujra megkísérlik tervük végrehajtását és minden eszközt felhasználnak annak kiharcolására. Legyen tehát résen az ország cukorrépa-termelő kiszegda-sokasága, mert a veszély csak ideig-óráig mult el a feje felől. Az idei megmozdulás csak bevezető tapogatózás volt, ezt követni fogja a többi.

Egyet azonban már most is megígérünk, azt, hogy a kiszegdatársadalom és a cukorrépa-munkásság ebben a létért folytatott küzdelemben mindig a maga oldalán találja a *Vasárnapot*, mert érezzük, hogy ez a kötelességünk.

Kanizsai Lajos.

Fölmentettek egy arzénygyilkossággal vádolt asszonyt.

A nagyrévi arzénés mérgezések ügyében február hó 21-én tartotta meg a szolnoki királyi törvényszék az ötödik főtárgyalást. *Földvári Sándorné* született *Kovács Mária* állott két *rendbeli gyilkosság* büntetével vádoltan a büntető bíróság elé. Az elnök kérdésére *Földváriné* emondotta ura halálának körülményeit, aki halála előtt néhány nappal vejenél, *Major Ferenc*nél járt. Mikor onnan hazajött, emondotta, hogy a lánya levessel és borral kínálta meg, amitől azután a gyomrát fájlalta. *A látogatás után néhány napra Földvári meghalt.* A másik vád szerint *Földváriné* férje halála után három évvel a vele vadházasságban élő *Oláh Miklós* vasutat tette el láb alól.

A tanúk ugy vallottak, hogy *Földváriné* ura halála után azt hangoztatta, hogy *férje a vejenél kapott levestől pusztult el.* A tanuvallomások meghallgatása után az orvosszakértők terjesztették elő jelentésüket, amely szerint *Földvári Sándor* és *Oláh Miklós* halálát kétségtelenül arzénmérgezés okozta. *Kronberger János* dr. királyi ügyész vádbeszédében a vádolt elítélését és halálbüntetés kiszabását kérte, míg a védő *Kovács Gábor* dr. védece számára fölmentő ítéletet kért.

A törvényszék *Földvári Sándorné* a két *rendbeli gyilkosság vádjá alól fölmentette.* Az ítélet megokolása szerint a törvényszék megállapította, hogy *Földvári* és *Oláh* arzénmérgezésben haltak el, azonban a *vádolt tagadásával szemben semmiféle bizonyíték nem merült fel, hogy az elhunytakat Földvári Sándorné mérgezte volna meg.* A királyi ügyész a fölmentő ítélet ellen felelőbést jelentett be s indítványozta az asszony további fogvatartását. A törvényszék *Földvári Sándorné vizsgláti fogóságának meghosszabbítását rendelte el.*

Villanyerőre berendezett homoru borotva köszörités

Angol és solingeni finom acéláru raktár

FLASNER LAJOS

késműves és
műköszöritő

Budapest, VIII., József-körút 17. szám.

Köszörités és javítás olcsó áron. Lányir-gépek javítása és elacása.

Vidéki rendeléseket 24 órán belül eszközöl.

Ezt a hirdetést vágja ki és vásárlásnál mutassa be. Kedvezményben részesül

„Talpig férfi, mindig ember és magyar... Horthy Miklós kormányzó jubileuma az országgyűlésen.

A képviselőház február hó 20-iki, esütörtöki ünnepi ülésén egyhangu lelkesedéssel szavazta meg a *Horthy Miklós kormányzó tízéves jubileumát megőrkítő törvényjavaslatot*. Az ülés befolyásáról az alábbi tudósításunk számol be:

Almásy László házelnök 11 órakor nyitotta meg az ülést.

— Napirendünk szerint következik mai ülésünk egyetlen tárgya — mondotta — *Vitéz Nagybányai Horthy Miklós Magyarország kormányzójává választása*...

A házelnök szavait megszakította a minden oldalról felhangzó élénk üljenezés és taps.

... *tizedik évfordulójának* — folytatta az elnök — *megőrkítéséről* szóló törvényjavaslat tárgyalása. *Gaal Gaston* előadó urat illeti a szó.

Gaal Gaston általános érdeklődés közben kezdte meg előadói beszédét:

— Tisztelt Ház! Amikor a napirenden levő törvényjavaslatnál a közjogi és pénzügyi bizottság együttes álláspontját az előadói székben képviselni szerencsém van, már bizonyos külsőségekből is megállapítható, hogy itt nem egy, a szó megszokott értelmében való tárgyalásról, hanem valami olyan ritkán visszatérő közjogi ténykedésről van szó, amely a t. Házat is s az előadót is a rendes funkcion tulmenő feladatok elé állítja.

— Maga az a szokatlan tény, hogy az *előadói széket nem a többségi párt tagja foglalja el, hanem ezt a feladatot — a kormány és az összes pártok egyhangu beleegyezésével — az együttes bizottság a többségi párton kívül álló képviselőre bízta*, mutatja, hogy a kormány és a parlament a törvényjavaslatnak a pártkereteken és a rendes parlamenti formákon tulmenő jelentőséget tulajdonít. Ezzel a külsőséggel is igazolván azt, hogy ezt a javaslatot nem pártszempontból hozták a Ház elé, hanem *azt a nemzet törvényes képviselete a maga spontán megnyilatkozó, egyetemes tiszteletadásának tekinti*. S amikor a nemzet törvényhozása az államfőt a nemzet nevében ünnepi, ez csakis az egész törvényhozásnak pártkereteken felülemelkedő együttérzésével történhetik.

— Parlamentünk történetében nem első eset, hogy a törvényhozás a haza szolgálata körül kitént polgárainak érdekeit törvénybe foglalja. Csak a legutóbbi pár évtizedben történt meg Rákóczi Ferenc, Széchenyi István és Kossuth Lajos érdemeinek a hálás utókor részéről történt törvénybeiktatása. E törvényhozási aktusok közül azonban

egyik sem azonosítható a napirenden levő törvényjavaslat tartalmával és céljával. Azokban az ünnepi megnyilatkozásokban a törvényhozást a történelmi vonatkozások hű hangoztatásán túl, sem a tárgyalás, sem a határozathozatal módjában, semmi sem feszélyezte. Egészen más helyzet előtt állunk ennek a törvényjavaslatnak tárgyalásánál, amikor eljárásunk mikéntjét *egyfelől az állam élén álló, élő államfő iránti hűség és hála, másfelől azonban élő törvényekben lefektetett kötelek tekintetek kell, hogy szabályozzák*. A haza iránti becsülettel teljesített kötelességéért méltán kijáró ragaszkodás, elismerés és köszönet hangjának melegét, mely egyébként bizonyára spontán törne elő a szivekből, feltétlen mérsékli és halkítja az *elő államfő iránti tisztelet, akit a törvényhozás a szemtől-szembe való hűségnek még csak a látszatával nem bánt-hat meg*.

— Mint a javaslat előadója, még sem zárkozhatom el teljesen, hogy visszapillantást ne vessek annak a tíz esztendőnek és azt közvetlen megelőző kornak eseményeire, melyek hazánk történetében páratlanul állva, a napirenden levő törvényjavaslatnak előzményeit alkotják. Élénk emlékezetében él még mindnyájunknak az elvesztett háboru utáni helyzet. A *forradalom*, mely a nemzetet a kívülről fenyegető veszedelmekkel szemben minden ellenállási lehetőségétől megfosztotta, a *mérhetetlen csüggedés*, mely a háboru emberfeletti erőfeszítéseit nyomon követte, ez a legmagyarabb nemzeti hiba, melyről már Széchenyi úgy emlékezett: „*A nemzet egyik legnagyobb hibája, hogy vagy nem bízott magában, vagy elbizta magát!* — ez a hiba tette lehetővé a *proletárdiktatura* négyhónapos garázdalkodását, mely felforgatott az országban mindent, amit eddig törvénynek, jognak, értéknek, szentnek ismertünk. Párhuzamosan a teljes összeomlással meredt ránk és kezdte ki ezeréves országunkat az *ellenséges megszállás minden borzalma*; amikor északról, keletről és délről ellenség tört az ország földjére s tett teljes lehetetlenné minden *államjogi vagy államgazdasági konszolidációt*. A *proletárdiktatura* belső rémének bukásával egyidejűen az ellenség a fegyverszüneti feltételekben megszabott demarkációs vonalon is túl, messze előrehatolt s hónapokig tartotta uralma alatt az ország még megmaradt egyes részeit, közte az ország fővárosát is.

A csongrádi m. kir. téli gazdasági iskola növendékei Csente Károly: „Legényfurfang” című szímművének szerepeiben. Középen Cseh Jenő rendező foglal helyet. (Kovács Ferenc felvétele.)

— Ilyen bel- és külpolitikai helyzetben kellett megindulni az ország újjászervezésének, mely az antant-hatalmakkal való nehéz tárgyalások s több hónapi súlyos vajúdás után, az első nemzetgyűlés megválasztása és összeülésétől és az államfő székfoglalásával vette kezdetét. Sajátságos körülményeink között súlyos kül- és belpolitikai helyzetünkben attól függött minden, hogy ez a választás mennyiben sikerül?

— Az ezt követő kor vázolásában erősen lekötik hangomat a már előrebocsátott tekintetek. Röviden mégis fel kell említenem a trianoni béke előtti és utáni állapotok nyomorúságait, Nyugat-Magyarország elszakításának szövetséges kezétől ejtett örökké sajtó, soha be nem gyógyuló sebeit. A kisantant megalakulásával politikai s gazdasági bekerítésünket, a korridor tervének veszedelmeit, mely ha létesül, bekerítésünket teljessé tette volna. A proletárdiktatura utáni lelki hangulatból született s éveken át tartó legkülönbözőbb irányú s még a jövőendő államforma tekintetében is a legellentétebb szélső és legszélsőbb felfogások ütközéseit. Az összeomlással járó nagy gazdasági földrengést, az infláció korát, mely hetek, sőt napok alatt pusztított el reálisnak hitt nagy értékeket s tett koldussá máról-holnapra államot és széles néprétegeket s állított munkába az ilyen alkalmakkor mindig felbukkanó hol fegyveres, hol gazdasági téren harácsoló martalóc hadat. A társadalomnak, mindezek hatása alatt, meghatványozódo szétziláltságát s minden fegyelemnek megszűnését.

— A belső kormányzat alakulásai sem nyújtottak tehát sok reményt. Minden jószándék dacára a nemzetgyűlés is csak nehezen találta meg a helyét. Kormányt kormányt követett, anélkül, hogy az állapotok észrevehetőleg javultak volna. A nemzet egész élete felbomlásban látszott lenni, csak pislákoló reménységgel arra, hogy mégegyszer talpraáll.

— Igy indult, ilyen viszonyok közé állítottat a sors által az a férfiú, akinek tízéves államfői működése után, visszatekintve a megtett hosszú ut nehézségeire és veszedelmeire, a nemzet elismerésének, ragaszkodásának s hálájának palmaágát készülünk most ezzel a javaslattal felajánlani.

— A kormányt csak általános elismerés érheti, hogy az a gesztus, mellyel az államfő tízéves kormányzásának méltóságát célozta, nem parádés, fényes ceremóniákat, az ország nehéz helyzetéhez nem illő ünnepségeket vett terbe, hanem ellenkezően, ez a törvényjavaslat részben gazdasági jelentőségű, nagyrészen pedig nemzetgondozó maradandó alkotásokkal kívánja az államfő kormányzásának tízéves évfordulóját emlékezetessé tenni.

— Méltó az elismerésnek ez a módja az országhoz, — mely nem hívságos külsőségekkel ad, ime, hangot haláljának, — méltó a férfiúhoz, aki az ország élén állva, a vázolt ezer veszély között az isteni gondviselés és igazságba vetett hitét, a nemzet jobb jövőjébe vetett reményét, a nemzet életében gyökerező bizalmát soha egy pillanatra nem vesztette el, aki példaként járt elől a honpolgári kötelességek hiánytalan teljesítésében, aki a legsúlyosabb helyzetben is mindig hívó, mindig remélő, mindig bizó, kötelességet mindig teljesítő, talpig férfi, mindig ember s érzéseit,

Különböző, kevésbé használt, jókarban lévő
vetőgépek, triőrök, ekék,

kukoricamorzsolók

kaphatók jutányos áron és kedvező fizetési feltételek mellett

a Faluszövetségénél

Budapest, IX., Üllői-ut 1. sz. II/4.

A Boldog községben alakult Faluszövetség vezetősége.

A képen helyet foglalnak: Szekeres László dr. központi főtitkár, Bruckner József főjegyző, Klárik László pápai kamarás, esperes-plébános, Petrovics József bíró, Bugyi László pénztáros, Babos Béla írnok, Ujváry László gyakornok, Zsiros László, Lukács András, Csatlós József, Morvai János, Futó András, Kepes István, Kepes János gazdák.

mint cselekedeteit tekintve, utolsó idegzálában is magyar volt.

— Ebben a gondolatkörben az egész törvényhozással együttérve, javasolom a tisztelt Háznak, hogy a napirenden álló törvényjavaslatot az együttes bizottság szövegezésében úgy általánosságában, mint részleteiben elfogadni és törvénytárunkba iktatni méltóztassanak.

Gaal Gaszton beszéde után hosszantartó lelkes éljenzés és taps viharzott végig. A képviselők helyükről felállva hosszasan ünnepelték a kormányzót.

Ezután a törvényjavaslatot általánosságban és részleteiben vita nélkül elfogadták.

A felsőház ülése.

A felsőház másnap, február hó 21-én tárgyalta le a kormányzói javaslatot. Az ülést, mely ünnepi külsőségek között folyt le, Wlassics Gyula báró elnök tizenkét óraker nyitotta meg.

— Mielőtt ünnepi ülésünkön a napirendünkön lévő törvényjavaslat tárgyalását megkezdendők — mondotta az elnök — nem mulaszthatom el, hogy e díszes testület elnöki székéből is elismerésünket ne fejezzük ki a kormány iránt, mely a nemzet lelkéből fakadó közóhajnak felelt meg, midőn törvényjavaslatot terjesztett az országgyűlés elé vitéz nagybányai Horthy Miklós ur Magyarország kormányzójává választása tizedik évfordulójának megörökítéséről.

— Mi, kortársai, hivatva vagyunk bizonyosságot tenni a történelem itélőszéke számára amaz emberi, államférfiai és katonai erények mellett, melyek Horthy Miklóst egyenesen a presztidenció erejével emelték a kormányzói székbe. Ő méltó arra, hogy már kortársai részéről abban a legnagyobb kitüntetésben részesüljön és alkotmányos országban a nemzet, a hazának nagy szolgálatot tett hű fiának adhat, hogy már életében törvénytárba iktatja nagy érdemeinek elismerését.

Ezután Berzeviczy Albert, a javaslat előadója emelkedett szólásra:

— Mint a tárgyalás előkészítésére hivatott bizottságok, úgy bizonyára a mélyen tisztelt felsőház plénuma is lelkes és őszinte örömmel üdvözli a miniszterelnök ur által benyújtott törvényjavaslatot, — mondotta — amely megfelel a nemzet közérzetének és közérzületének és hű kifejezője annak a hálás elismerésnek, amellyel minden igaz magyar tekint a kormányzó ur, Horthy Miklós tízéves működésére.

— Mely fájdalommal és mégis lélekemelő büszkeséggel tekintünk vissza a lefolyt tíz év korszakos eseményeire. Emlékeznünk mindenekelőtt arra az ősi napra, amelyen a kalandorok és gonosztevők összeomlott uralmának és egy hosszúra nyúlt ellenséges megszállásnak romjai felett bevonult székesfővárosunkba a kicsiny, de nagyra hivatott nemzeti hadsereg, élén azzal a feérflúval, aki azt a hadsereget megszervezte, abba lelket öntött és aki a hadsereggel akkor nekünk visszahozni látszott mindazt, amit a megelőző év eseményei elraboltak, vagy lábballapítottak: a nemzeti gondolatot, nemzeti

önérzetünket, multunk emlékeit, jelenünk biztosságát és nyugalmát s újra megnyílt jövőnk reményeit.

— Az a férfiú, nagybányai Horthy Miklós, nemcsak teljesen igazolta azt a bizalmat, melyet a nemzet belé helyezett, hanem azt évről-évre mindjobban meg is szilárdította.

— Kormányzónk tízéves működésének emlékezetes korszaka alatt a megelőző forradalmak utóhatásaképpen jelentkezett zavarok, kilengések és tulkapások megfőkeztek, kétségbeesítő pénzügyi helyzetünk, valutánk teljes megsemmisülése, államhittelünk megrendülése helyet adott az államháztartás rendjének, valutánk megszilárdulásának, államhittelünk visszatérésének. A háborúból származó kötelezettségeinket rendeztük, az egész vonalon megindult a termelő munka és a reformtervekesség s habár súlyos gazdasági válsággal küzdünk kétségkívül most is, elmondhatjuk, hogy pl. a munkanélküliség nálunk nem ily ólyan arányokat, mint Európának némely győztes országában. Külpolitikai téren nem állunk többé elszigetelten, s habár a rosszindulat és a gyűlölet velünk szemben még nem mindenütt szűnt meg, vanak immár megértő és jóakaratu barátaink is.

— De ennek a tíz évek története, amelybe belesik a gyászos trianoni békediktátum is, azt is mutatja, hogy mit veszítettünk el és mit tartottunk meg, mit menthettünk át a jövőbe. Elvesztettük ezeréves hazánk kétharmad részét, s a békeszerződések előtt hirdetett elvek, megcsufolásával a vér, faj, nyelv szerint hozzánk tartozó honfitársainknak is millióit. Elvesztettük — legalább egyelőre — kilencszázéves nemzeti királyságunk fényét. Elvesztettük már a világháboruban ifjuságunk virágát, amely hiába vérzett el a harcerekben — nem hódításköré, amelyeket célba nem vettünk, hanem csak — az ezeréves határok megvédelmezéséért. A békeszerződések szövegeiről értelem szerint elvesztettük tulajdonképp arra való fogunkat, amelytől pedig egy nemzet sem foszthat meg, hogy birtokunkat bármely megtámadás ellen önerővel, mint felfegyverzett nép, védelmezzük. S még az is, amit a békeszerződések kilátásba helyeztek: az önkényesen és hebe-hurgyán megvont országghatárok méltányos kiigazítása, csak egyetlenegy esetben, Sopron és vidéke visszacsatolása esetében történt meg. Tőlünk elszakított vérrokonainak nemzeti múltjának oltalma és kímélete is üres ígéretek, pusztá szemfényvesztésnek bizonyult.

— De nem veszítettünk el mindent. Megmaradt nagy multunk, amelyet hiába igyekeznek ellenségeink meghamisítani, s amely kötelez és bátorít minket a jövő küzdelmeire. Megmaradt a történet dolgok emlékezte. Mert magyar a magyarnak megbocsáthat, hiszen kevesen vagyunk, mindnyájunkra szűkség lehet; de azt, ami velünk történt, elfeledni nem tudjuk. Megtartottuk önérzetünket, megtartottuk élni akarásunkat, megtartottuk hitünket önmagunkban és az örökké való isteni igazságszolgáltatásban, mely, ha majd egyszer keserves tapasztalatok árán a nemzetek jobb belátása visszatér, akkor a rajtunk elkövetett ébékialtó sérelmeket is orvosolni fogja.

— Ezt a megtörhetetlen hitet, ezt az élni akarást, ezt a bizalmat a jövő iránt, képviseli a mi szemünkben kormányzónk, az ő tízéves tevékenységével, az ő hajthatatlan szilárd férfiu jellemével, az ő önzetlen, tiszta hazaszeretettel. Nagyobb dísz, mint azt, hogy érdemelt törvénybe iktatjuk, nem

A földmivelségi minisztérium népkönyvtár-ajándéka a ludányi népkörben.

Az asztal mellett Kray István báró, plébános, Pusztá András bíró és ifj. Pusztá Mihály könyvtáros.

Hegedü cselló, nagybőgő, fuvola, klarinét, tárogató, rézfúvók, jazzhangszerek, harmonikák, gramofonok

legolcsóbb gyári beszerzési forrása!

Ingyen főárjegyzék!
MEINEL ÉS HEROLD hangszergyár

Budapest, IX/462. Üllői-ut 19. sz.

adhatunk neki. Világi javakkal, még ha rendelkezünk is, hiába kínálunk meg őt, mert tőlünk csak azt fogadjuk el, amit nem neki, hanem imádott nemzetének adunk. Ezért létesítjük azokat a közműveket és intézményeket, amelyeket ez a hozandó törvény elrendel. Mi kormányzónk iránti hűlünk, hódolatunkat és szeretetünket csak azzal fejezhetjük ki, hogy mindazoknak, akik ezeknek az intézményeknek és közműveknek áldását élvezni fogják, mindazoknak szívében az ő iránta való hála lángját gyújtjuk fel.

A beszéd elhangzása után a felsőház tagjai felállva, hosszantartó éljenzéssel és tapsal ünnepezték a kormányzót.

Ezután a felsőház általánosságban és részleteiben, hozzászólás nélkül, egyhanguan megszavazta a javaslatot.

Az ifjuság és a közgazdasági élet.

Február hó 21-én, pénteken Schandl Károly dr. ny. államtitkár, az OKH alelnök-vezérigazgatója, rendkívül figyelemreméltó előadást tartott Budapesten, az Országos Széchenyi Szövetség rendezésében, az Ifjuság és a közgazdasági élet címen.

Az előadást Acsay László, a Szövetség elnöke vezette be, majd Schandl Károly dr. tartotta meg előadását. Beszède során két kérdésre adott feleletet. Az egyik az, hogy tud-e valamit tenni az ifjuság egy ország közgazdaságának jobbrafordulása érdekében, a másik, hogy miként készüljön ez az ifjuság olyan hivatásokra, amelyekben majd a közgazdasági élet hatalmas gépezetének kisebb, vagy nagyobb tényezőjévé válhat. Elsősorban egy közéleti előtételt kell leszámolnunk, mely évtizedeken át azzal vezette félre közvéleményünket, hogy a keresztény ifjuságban nincs annyi hivatottság a gazdasági és különösen kereskedelmi és pénzügyi pályákra, mint a nemkereskedelmi fiataloknál. Pedig egészen bizonyos, hogy a kereskedelmi és pénzügyi világban is megtalálni azt a magyar intelligenciát, amely a gazdasági élet minden területén megtekinthető lesz egészen a barázdákig, ahol a magyar földet a világ legintelligensebb földmivelői munkálja. Az ifjuság a mai közgazdasági életre akkor tud legegészségesebb befolyást gyakorolni, ha minden idejét és erejét arra használja fel, hogy alaposan készüljön fel pályájára. Óvatosságnak kell azonban azt, hogy a divatos politikai áramlatok, vagy hangzatos jelzőszavak befolyása alatt torz ismeretekkel telítse magát. Ha figyelembe vesszük azt, hogy a közgazdasági kérdések eldöntésénél sokszor milliók kenyere ér a szó, megértjük az elővigyázatosságot és az óvatosságot és annak a szükségét, hogy az ifjuság harmonikusan munkálkodjon a jelen vezető férfijaival az ország jobb jövőjén. Az ifjuság, mely a közgazdasági életre készül, nem szabad mindenáron reformok után szaladnia, még kevésbé olyan irányzatok után, melyek forradalomhoz vezetnek, — hanem már most is minden erejével oda kell hatni, hogy azt a folyamatot támogassa, amely a stabilizációt (az állandóságot), a konszolidációt (a rendet) segíti elő. Az országnak földrajzi fekvése itt a Duna-völgyében olyan előnyt biztosít más országokkal szemben, hogy Európa gazdasági talpraállításával ennek a határaitól bővülő országnak biztos jövője van. Igaz, hogy a nehéz és súlyos feladatok egész sora áll a magyar ifjuság előtt, mert ki merné tagadni, hogy az ipari, kereskedelmi, a mezőgazdasági és hiteléletünk nem szorult szervezésre? A fiatal tehetségeket és tettekre késztet oda kell állítani, ahol azok a legjobban érvényesülnek a nemzeti jövedelem és vagyonképzés küzdőterén. A Széchenyi Szövetség fiatalok jó példát mutat, amikor állandó összeköttetésben áll a falu népével, a városok kisembereivel és erősíti azokat a köteleket, amelyek összeforrasztják az intelligenciát a néppel. Ez a lelki összhang az egyik alapja a gazdasági élet biztonságának és ha ez az ifjuság iparkodik jellemeket produkálni Schényi István gróf felfogása szerint a közgazdasági élet minden ágazatában, ugy hite és meggyőződése szerint, sebb és jobb időket ér majd meg férfikora éveiben is.

A mélyenszántó előadást hálás tapsokkal jutalmazta az egybegyűlt hallgatóság.

Az altruista pénzügyintézetek megkezdik a gyufakölcsön folyósítását.

Az eddigi kölcsönigénylések messze felülmulják a rendelkezésre álló összeget.

A svéd gyufakölcsön harmadik részletének szétosztására vonatkozóan a pénzügyminiszter véglegesen döntött, ugyanis utasította a Nemzeti Bankot, hogy a gyufakölcsön harmadik, tizenkétfélmillió dolláros részletének leszámításából származó 57 millió pengőt, négy egyenlő részletben adja ki a négy altruista pénzügyintézetnek. Ez a négy altruista pénzügyintézet a következő: Országos Központi Hitelszövetkezet, Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete, Magyar Földhitelintézet és Magyar Földhitelintézetek Országos Szövetsége.

Azokon a tanácskozáson, amelyeken ez az elhatározás létrejött, arról is határoztak, hogy a rendelkezésre álló összeget hetvenkétfélmillió pengőre emelik fel; a különbözetet a gyufakölcsön második részletének még fel nem használt maradványából és azokból az összegekből pótolják, amelyek a beruházási kölcsönökből már visszatértek. A 72 millió pengőből 10 millió pengőt a kisipar hitelügyeinek kielégítésére fordít a pénzügyminiszter, a többi pedig az altruista intézetek két éves átmeneti kölcsön

formájában bocsátják a mezőgazdaság rendelkezésére. Ebből egy részt birtokparcellázások lebonyolítására használnak fel.

A Nemzeti Bank már kiadta a négy intézet számára az ötvenkétfélmillió pengőt. Így a mezőgazdasági kölcsönök folyósítása rövid időn belül megkezdődhetik. Az egyelőre két éves átmeneti kölcsönök kamatterhe 8 és fél százalék lesz, amelyen kívül a kölcsönvevőket semmiféle költség sem terheli. Ezeket a kölcsönöket az altruista intézetek nem mondhatják fel, hanem két éven belül hosszulejáratu amortizációs kölcsönökké változtatják át. Ezt a megoldást azért választották, mert a hosszulejáratu kölcsönök feltételeit csak a pénzügyi helyzet végleges kialakulása után lehet megállapítani, a pénzt pedig sürögösen akarták a mezőgazdaság rendelkezésére bocsátani.

Ennek a hitelműveletnek a lebonyolítása nagyon gyorsan megtörténik, miután az altruista pénzügyintézeteknél a hitelügyintézés száma máris messze felülmulja a rendelkezésre álló összeget.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

A képviselőház ülése.

A képviselőház február hó 18-iki, keddi ülésén folytatták a fővárosi törvényjavaslat részletes vitáját. Ezen az ülésen terjesztette be Gaál Gaszton a kormányzó érdemeinek becikelyezéséről szóló törvényjavaslat bizottsági jelentését.

A trachoma és a kórházi díjak.

A február hó 19-iki, szerdai ülésén a fővárosi törvényjavaslat folytatódólagos vitája került sorra, majd interpellációk következtek.

Steuer György a trachoma betegség ijesztő terjedését tette szavá és sürgős segítséget kért. Vass József népjóléti miniszter válaszában kijelentette, hogy a közigazgatási szervezetek megállják a helyüket, de nem áll annyi szakember rendelkezésre, amennyire szükség lenne. Arra törekszik, hogy minden kórház mellett külön szemesztály létesüljön. Most van folyamatban a megtámadott vidékeknek külön egészségügyi kerületekbe való beosztása.

Ezután Kun Béla mondotta el interpellációját a szegény betegek kórházi ápolási díjának csökkentéséről. Vass József népjóléti miniszter válaszában azt hangoztatta, hogy a népjóléti minisztérium ebben az évben semmi egyebet nem tett, mint az országgyűlés határozatában megszabott keretbe igyekezett beilleszkedni. A kórházfenntartó kötelessége arról gondoskodni, hogy a kórház megfelelően ellátsassék. A kórház nem menház, a kórház nem agrok menedékhelye, sem a munkanélküliek. Minden kórházban van ügyvezető kórházintézetek, amely alól szabaddd kell tenni a kórházakat. Meg kell alkotni a gyógyíthatatlan betegek menhelyét, fel kell állítani megyénként a menedékházakat és a belügyminiszter támogatásával a szükséges intézkedések ebben az irányban már folyamatban vannak. Tizenkétfélmillió és néhány száz pengő áll rendelkezésre a népjóléti minisztériumnak közegészségügyi célokra. Be kell vallani, hogy ez az összeg nem elég. A két véletl között meg kell találni a középutat. Arányos megoldást fog keresni, hogy az ingyenes gyógyászatra szolgálók és a fertőző betegek gyógyköltségei is fedezve legyenek. Egyébként mindenféle pénzügyi nehézség megszűnik abban a pillanatban, amikor a kórházban csak gyógyítható betegek vannak.

A váltásföldek hasznobéré.

Ezután Csik József interpellálta meg a pénzügyminisztert a váltásföldek hasznobéré ügyében. A törvény a buzaár alapján állapította meg a földváltás összegét, de 24 pengős buzaárat tett alapul. Azóta a buza ára esett, tehát a törvényben

előírt 2 pengő 40 fillér, mint 10 kiló buza ellenértéke, nem felel meg a mai áraknak. Wekerle Sándor pénzügyminiszter válaszában kifejtette, hogy rövidesen a Ház elé jöhet előterjesztésével, amely ezt a kérdést rendezi. Azonban a földet a kormány nem adhatja ingyen, mert az ellenkezik a törvény szellemével. Izgatás folyik ebben a kérdésben azok részéről, akik ingyenesen ígértek a földet. A buzaár megállapításánál nem lehet a legalacsonyabb árat figyelembe venni, hanem az igazságos középutat. Esetről-esetre megvizsgálja az idevonatkozó panaszokat és méltányosan fogja azokat elbírálni. A kormány gondoskodik könnyítésekről és kedvezményekről, amikor hatástást ad a hasznobér fizetésére. Azonban nem engedhet abból az alapelvből, hogy a juttatott földért szolgáltatás jár.

Ezután Sándor Pál mondott interpellációt a szén- és cementárakról és sürgette a kartelek visszaélésének megszüntetését. Bud János kereskedelmi miniszter válaszában kijelentette, hogy a most alakult Országos Ipartanács elé tárja a kérdést. Sándor Pál második interpellációjára, melyet a lignit felhasználása érdekében mondott el, Bud János azt válaszolta, hogy ezt a kérdést az energiatörvény fogja megoldani, melyet egy hónapon belül a Ház elé hoz.

A munkanélküli földmunkások.

Ezután Steuer György az alföldi földmunkások helyzetét tárta föl. Legalább harmincezer a munkanélküli földmunkás ez a szám a hozzátartozókkal együtt legalább százötvenezerre emelkedik. Sürgősen meg kell indítani a közmunkákat, elsősorban az utépítést Békés-, Csongrád-, Somogy-, Szolnok- és Pestmegyében, mert itt van a legtöbb munkanélküli földmunkás. Mayer János földmivelésügyi miniszter válaszában azt hangoztatta, hogy a mezőgazdasági munkásoknál, a multévi helyzethez viszonyítva, nem növekedett a munkanélküliek száma. Az inséges földmunkások részére 50.000 mm kenyérmagvat vásárolt és ezt 25 kg. fejkvóta szerint osztja szét. Munkaalkalom teremésére a vizitársulatok részére eddig 52 millió pengő adott s még 3 millió pengő van felhasználás nélkül. A földmunkásvállalkozó szövetkezetek részére forgótőkéről fog gondoskodni, továbbá támogatja a megyei utépítési terveket is. Mindez arra vall, hogy a lehetőség határában belül a munkanélküliek munkáalkalmakat teremteni és így kívánja enyhíteni a munkanélküliséget.

Még néhány kisebbségjelentőségű interpelláció hangzott el, majd az ülés véget ért.

A február hó 20-iki, csütörtöki ülésen a Ház letárgyalta a kormányzó érdemeinek törvénybékítetéséről szóló törvényjavaslatot. Az ülés lefolyásáról és a felsőház hasonló tárgyú üléséről lapunk más helyén közlünk beszámolót.

A február hó 21-iki, pénteki ülésen a képviselőház folytatta a fővárosi törvényjavaslat részletes vitáját.

Február hó 22-én, szombaton és február hó 24-én, hétfőn, a Ház nem tartott ülést.

A könyv eredeti
nagysága.

INGYEN

GUTENBERG NAGY LEXIKONA

Egy évi nagyarányú előkészítés után rövidesen megjelenik ez a nagy, legmodernebb, leg-
újabb és rendkívül terjedelmes magyar nyelvű lexikon.
Elhatároztuk, hogy e lexikon nagy részét ingyen adjuk, tehát mindazok, akik az alant
található szelvényt 10 napon belül a lent feltüntetett címre beküldik, ingyen kaphatják a kiadásunk-
ban megjelenő

GUTENBERG NAGY LEXIKONÁT

körülbélül 20.000 hasáboldal terjedelemben, nagy lexikon-alakban. Ezen Lexikon több mint tízmillió
szót tartalmaz és az illusztrációk száma is meghaladja a 10.000-t, közöttük többszáz többszínű
képpel, művészi reprodukcióval és rengeteg térképpel. A képmellékletek a legfinomabb famentes
papíron vannak nyomva.
Az összes emberi ismeretek tára! A legújabb lexikonban — a legújabb adatok. Eddig a
gazdag emberek álma volt, — most mindenki megkaphatja!

Ezt a Lexikont ingyen adjuk, csak a hirdetésért és csomagolásért kérünk füzetenként
rendelések beérkeznek. A szétküldés kéthetenként, a tényleges portóköltség megtérítése ellenében
35 fillérenyi megtérítést. A szétküldés véhető át kiadóhivatalunkban abban a sorrendben, ahogy a meg-
szerezhető. Erről prospektusunk nyújt bővebb felvilágosítást.

Mindenemű pénzküldemény mellőzendő.

Jelen ajánlatunk csak azokra a szelvényekre vonatkozik, melyek 10 napon belül beküldetnek.
CHRISTENSEN ÉS TÁRSA GUTENBERG KÖNYVKIADÓVÁLLALAT
Budapest, IV., Váci-utca és Eskü-ut sarak (Eskü-ut 3. sz.)
Telefon: Aut. 874-66, Aut. 882-72.

227 szám.

SZELVÉNY.

Alulírott Gutenberg teljes, nagy
Lexikonát a fenti feltételek szerint ingyen
kijánja. Átvételi elismerést és szállítási értesítést kérek.

Név: _____

Lakhely: _____

Posta: _____

Külföldi címek az illető Állam nyelvén közlendők.

A hercegprímás ünnepi misét mond a kormányzó országglásának évfordulóján.

A kormányzó jubileumával kapcsolatosan *Serédi Jusztinián* dr. bíboros-hercegprímás pástorlevelében a következőket írja:

„Nagybányai vitéz *Horthy Miklós* ur *őfőméltósága* kormányzásának tizedik évfordulóján visszagondolva arra a valóságos végveszedelemre, amelyből nemzetünket kivette, büneink tudatában töredelmes szívvel, mélységes hállával és a jobb jövőbe vetett bizalommal borulunk le az Ur előtt, aki hazánkat szakadatlan megpróbáltatások között mindig fenntartotta. Nem kételkedünk benne, hogy a Gondviselő Isten ezután sem hagy el bennünket, ha mi magunk el nem fordulunk tőle. Ebben a mélységesen keresztény meggyőződésben az évforduló alkalmából, a budai koronázó templomban az egész nemzet nevében ünnepies szentmisét mutatok be a haza jólétéért, amelyet ugyancsak ünnepies *Te Deum* fog követni.“

A miniszterelnök Párisba utazott.

Bethlen István gróf miniszterelnök február hó 16-án, vasárnap este Párisba utazott titkárának, *Kassai Farkas* Bélának kíséretében. A párizsi konferencián ugyanis bizonyos nehézségek merültek fel, amelynek leküzdésétől függ, hogy mikor írják alá az egyezményt. A nehézségek abban rejlenek, hogy *ismét vita tárgyává akartak tenni olyan kérdéseket, amelyekről Hágában már határozatot hoztak*. Ilyen körülmények között a döntés joga végső fokon — a Hágában létrejött megállapodás értelmében — a nagyhatalmakat illeti meg.

A miniszterelnök Párisból érkező jelentések szerint február hó utolsó napján érkezik haza, hogy résztvegyen a kormányzó jubileumi ünnepségén. *Walkó* Lajos külügyminiszter február hó 21-én, pénteken tért vissza Budapestre a francia fővárosból. A párizsi egyezménynek aláírása azért is halasztást szenvedett, mert közben francia kormányválság volt.

Megvizsgálják a földreform során kiosztott földek megváltási ára elleni panaszokat.

Az O. F. B. útján kiosztott földek megváltási árai elleni panaszok feilvizsgálására az Egységespárt által kiküldött ötös bizottság *Pesthy Pál* elnöklésével az elmúlt héten megbeszélést tartott, amelyen a pénzügyminiszter képviseletében *Vargha Imre* államtitkár vett részt. Az ötös bizottság, amelynek tagjai *Temesváry Imre*, *Csizmadia András*, *Farkas Elemér*, *Schandl Károly* és sokorópátkai *Szabó István*, megvitatta *Temesváry Imréné* a párt közzgazdasági bizottságában már korábban ismertetett tervezetét s ennek alapján elhatározta, hogy mindazokban a községekben, ahol a földmegváltási árak aránytalanul magasaknak látszanak, hivatalból való adófelvételt javasol a pénzügyminiszter. A bizottság javaslata szerint ennek az adatfelvételnek eredményei szolgálhatnak alapul indokolt esetben a megváltási árak mérséklésére.

Megjelent

MÉSZÖLY JENŐ

nyugalmozott ezredes

SZIBÉRIA

A NAGY TEMETŐ

című könyve, melyben a szerző a hadifoglyok kegyetlen sorsát és pusztulását, az orosz telet, a szibériai ételet, az orosz forradalmak rémségeit, *Rasputin* szereplését, a cári család véres tragédiáját, a *Kölcsek* ellenforradalmát s a csehek példátlan kegyetlenségét írja le.

A 228 OLDALAS KÖNYV ÁRA
P 3.—, portóköltés 50 fillér.

Megrendelhető a „Vasárnap“ könyvosztályánál.

Aktív a külkereskedelmi mérleg.

A magyar külkereskedelmi mérleg javulása, az új esztendőben is folytatódik. A januári külkereskedelmi forgalom ugyanis 79.9 millió pengő értékű kivittelel zárult, amivel szemben az importált áruk értéke csak 67.7 millió pengő volt úgy, hogy *végéredményben a forgalom 12.2 millió pengő kiviteli felesleget mutat*. A januári eredmény figyelemreméltó még akkor is, ha számbavesszük, hogy a behozatal csökkenése kétséggel össze függésben van a gyengülő fogyasztóképeséggel, valamint az elmaradt hitelműveletekkel, amelyek lebonyolításuk esetén bizonyos mértékben áruimport alakjában jelenkeznek. De ha nézzük, hogy a nyerspamut, a vasérc és az ásványolaj behozatala a múlt esztendőhöz képest növekedett és hogy az import csökkenése inkább a késztermékeknel mutatkozik, akkor arra következtethetünk, hogy a *belföldi termelés fokozottabb mértékben vesz részt a szükségletek kielégítésében és ez feltétlenül előnyös a mi szempontunkból*. Egyébként, ha a mostani eredményt szembeállítjuk a múlt év januárjának forgalmi mérlegével, megállapítható, hogy a behozatal értéke 17.9 millió pengővel apadt, viszont a kivitel értéke 24.4 millió pengővel növekedett. Így mutatkozik tehát a tavalyi 30.1 millió pengő passzívum helyett 12.2 millió pengő aktívum. A mérleg megjavulása tehát *első sorban a kivitel növekedésének* és csak kisebb részben a behozatal apadásának a következtése. A kivitel tételei közül a múlt esztendőhöz képest *jelentősen növegni tudtak a szarvasmarha, a sertés, liszt, tengeri és cukor exportját*. A behozatalban apadt az importált fa, nyersbőr, textiliák és villamosgépek mennyisége.

Meg kell adóztatni az egész nemzetgazdaságot a mezőgazdaság érdekében.

A *Keresztény Gazdasági és Szociális Párt* múlt heti értekezletén az agrárválsággal foglalkozott, *Ernst* Sándor felszólalásában rámutatott arra, hogy ha van mód, akkor itt az idő, hogy szanáljuk a mezőgazdaságot. Lehetővé kell tenni, hogy az eladósodott gazdák *eadhassák birtokuk egy részét és így amputálják le magukról a beteg tagot*. A kamatterhet tartja a legsúlyosabbnak. Hivatkozik *Popovicsra*, aki szerint *már a nyolcszázalékos kölcsön is megfojtja a mezőgazdaságot*. Szerinte ketté kellene választani az adósságokat. A *hosszulejáratu kölcsönökre feltétlenül moratóriumot kellene adni*. Másodsorban az államnak kellene segíteni azokat, akik *semmiképpen sem tudnak fizetni*.

Vass József népjóléti miniszter szólalt fel ezután. Három irányt jelöl meg az okos politika terén. Az egyik, *mennél több öndől, egészséges földműves családot kell teremteni*. Ez szerinte legalább száz esztendőre méretezett pénzügyi probléma. Másodsorban *olyan iparosítási programra van szükség, amely első sorban azokat az iparokat látja el minden néven nevezendő vámkedvezményekkel és szubvenciával, amelyek a belföldi fogyasztást hivatottak fedezni száz százalékgig*. A harmadik a hitelkérdés. Békeidőben hat százaléknál nagyobb kamatot nem bírt el a földbirtok. Mi most a tennivaló? *Meg kell oldani a rövidlejáratu kölcsönök konverzációját*. Erre volna a legnagyobb szükség. Ő a maga részéről hajlandó volna megszavazni a parlamentben a kormányznak egy olyan irányu javaslatát is, hogy az *egész államgazdaság viselje a szükséges kamatkülönbözet terhé*. Ha például az állam nem tud olcsóbban szerezni külföldi kölcsönt, mint nyolc százalékkal, akkor a két százalékos differenciát viselje az állam. *Ez annyit jelent, hogy megadóztatjuk az egész nemzetgazdaságot az agrártermelés javára*. Ezt megtehetjük, mert hiszen az ipari termelésre a vámokkal, stb. szintén megadóztattuk az egész nemzetet. A továbbiak során a *belső fogyasztó erőit kell emelni abból a célból, hogy saját termelésünkben mennél többet tudjunk mi magunk elfogyasztani*.

Az arany vitézségi érmesek elhelyezése.

A honvédelmi miniszter az *arany vitézségi érme* legénység elhelyezésére vonatkozó rendeletet jóváhagyta. E rendelet alapján elhelyezkedésüket óhajtó arany vitézségi érmesek a területileg illetékes *alispáni*, illetve *polgármesteri* hivatalokban kapnak bővebb felvilágosítást.

A tejkérdés az Egységes Párt agrár-blokkjában.

Az *Egységes Párt* agrárblokkja az elmúlt héten *Ivady Béla* elnöklésével értekezletet tartott, amelyen a *tejkérdés* és a *tejkérdés* kérdést vitatták meg. Az értekezleten megjelent *Mayer János* földmívelésügyi miniszter, *Lickl Károly* h. állam-

titkár, Tolnay Pál miniszteri tanácsos és Ujhelyi Andor miniszteri tanácsos, mint a földművelésügyi minisztérium gazdasági és állattenyésztési osztályának vezetői, továbbá Düssing Miksa, az Országos Tejszövetkezeti Központ igazgatója, valamint az agrár-blokk tagjai majdnem teljes számban.

Az értekezlet megnyitása után Tolnay Pál miniszteri tanácsos a tejtermelés és a tejértékesítés háboru előtti, Düssing Miksa vezérigazgató pedig a háboru utáni viszonyait ismertette. A kérdéshez számos képviselő szólott hozzá. Viczián István felhívta az agrárblokk figyelmét arra, hogy a főváros legnagyobb pártja, a Keresztény Községi Párt már ismétellen felajánlotta a kormánynak, hogy lépjen a főváros vezetőivel érintkezésbe ebben a kérdésben. Az értekezlet ennek alapján elhatározta, hogy az agrár-blokk öttagu bizottságot küld ki. Ez az öttagu bizottság a legközelebbi jövőben érintkezésbe lép a főváros vezetőivel és a tárgyalások eredményéhez képest megjelöl javaslatot fog a kormánynak tenni.

28 millió kiadási többlettel zárult a költségvetés félévi mérlege.

A pénzügyminiszter az elmúlt héten tette közzé a múlt év decemberéről szóló jelentését. Ismerteti a költségvetés első féléves tendenciáit (1929 július—december), bevételi adatait és a féléves mérleget, majd bemutatja a januári előirányzatot.

Az 1929/30-as költségvetési esztendő első felének bevételi eredményéről szóló tájékoztatásból kiderül, hogy a bevételek összege csak 473.5 millió pengő volt, vagyis nem érte el az előirányzott 486.3 milliót, de jóval alatta maradt az előző költségvetési év azonos időszakára 515.2 millió pengős bevételi eredményének is. Ennek az eredménynek az a magyarázata, hogy az előirányzott 111.5 millió helyett az egyenes adók hozama csak 107.6 millió pengő, vagyis 3.9 millió pengővel kevesebb volt. Ugyanígy a vámjüvedelmek 53.5 millió pengős bevétele 9.7 millió pengővel kevesebb volt az előirányzatba állított összegnél. A forgalmi adók 55.8 millió pengős hozama 0.9 millióval, a sójüvedék 13.2 millió hozama 0.5 millióval és a dohányjüvedék 80.3 millió bevétele 0.1 millióval ugyancsak alatta maradt az előirányzott összegnek. Csak a fogyasztási adók 59.5 millió

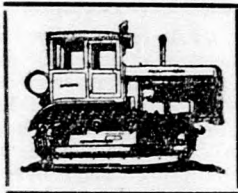
bevétele több 2.3 millió pengővel az előirányzatnál és az illetékeknek mutatkozik 1.7 millió pengős bevételi többlet.

A költségvetés első féléves tendenciájában az elmaradt bevételek folytán tehát 12.8 millió pengős hiány mutatkozik. De ha hozzászámítjuk még az is, hogy a kiadások viszont 15.2 millió pengővel haladták felül ugyanebben az időszakban az előirányzatot, akkor megállapítható, hogy az első félévsztendőben 28 millió pengő kiadási többlet van.

KÜLPOLITIKAI KRÓNIKA

A prágai magyar követ tiltakozása a magyar államfő elleni sajtótámadások ügyében.

Marisevich, Magyarország prágai követe a legutóbbi napokban három ízben tett lépést a csehszlovák kormány-nál és e demarsokban tiltakozott a külügyminisztérium-hoz közelálló cseh lapnak a magyar államfő elleni támadásai miatt. A csehszlovák külügyminisztérium azt a választ adta a magyar követnek, hogy a csehszlovák sajtótörvény nem nyújt alapot arra, hogy ily esetekben közbenjárhasson és az illető lapokat olkoboztassa. A külügyminisztérium sajnálkozását fejezte ki a támadások fölött és megígérte, hogy azok megismétlődését, a lehetőség szerint, megakadályozza. A magyar követ legutóbbi demarsa alkalmával rámutatott eddigi hiábavaló fáradozásaira és megállapította, hogy a magyar államfő elleni minősíthetetlen támadások megismétlődnek. Nem esoda, ha a magyar sajtó hasonló hangnemben kezd válaszolni és sajnálatos, hogy a viszony Csehszlovákia és Magyarország között ismét rosszabbodik. A magyar követ olyan választ kapott, amely arra mutat és remélni engedi, hogy ez a sajtóhadjárat nem lesz további kihatással.

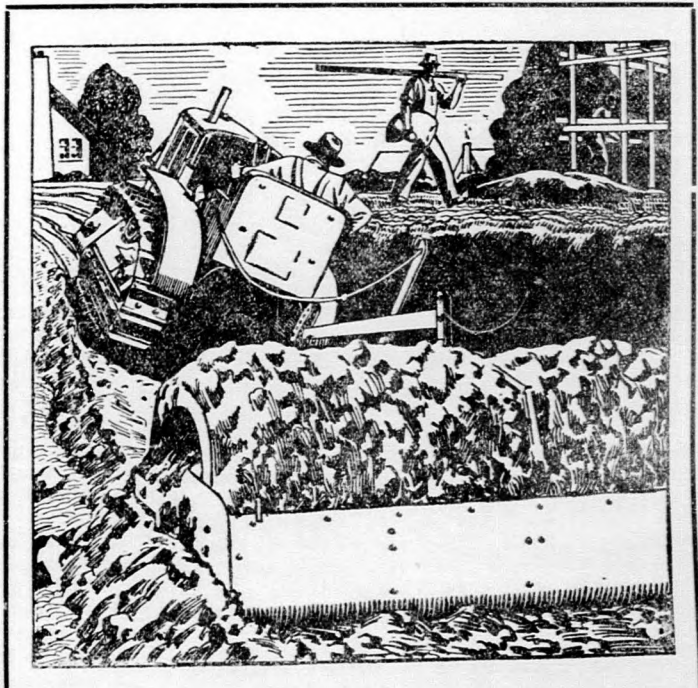
**Szánt,
csépel,
arat és vontat,
minden munkát végez**

és

igen keveset fogyaszt

CATERPILLAR
TRACTOR

Kérjen képes árjegyzéket

STEYR MŰVEK Rt. Budapest, VI. Lehel-u. 25.

A vámfegyverszüneti értekezlet Genfben.

Az elmúlt héten kezdődött meg Genfben az ugynevezett vámfegyverszüneti nemzetközi értekezlet, amelyen Magyarország is résztvesz. A konferencia célja megkönnyíteni a nemzetek között a gazdasági kapcsolatok kiépítését, csökkenteni a kereskedelem korlátait és pedig annak a tervezetnek alapján, amelyet a Népszövetség gazdasági bizottsága dolgozott ki. E tervezet szerint az egyes szerződő államok vámfegyverszünét megkötésére kötelezik magukat, kimondják, hogy nem változtatnak a jelenleg érvényben levő kiviteli és behozatali törvényeken és — legalább egyelőre — nem emelik a vámtarifáikat. Az értekezlet egyik ülésén Nickl Alfréd meghatalmazott miniszter, magyar delegátus szólalt fel, aki kifejtette, hogy Magyarország örömmel üdvözöl ugyan minden olyan nemzetközi akciót, amelynek célja a nemzetek gazdasági közeledése, azonban Magyarországnak aggályai vannak a vámfegyverszüneti egyezménytervezettel szemben. Rámutatott arra, hogy az egész művelt világban válságban van a mezőgazdaság. Ez a válság éppen az exportáló agrárállamokat sújtja legsúlyosabban, hiszen ezek főterményeik árszínvonalát nem javíthatják meg védővámokkal, mint ahogyan azt az ipar teszi. Magyarország szívesen lát minden olyan nemzetközi akciót, amely biztosítja agrártermékei kivitelt. Ha azonban erre nem kap biztosítékot, akkor csak egyetlen ut marad aránylag sűrű lakossága megélhetésének biztosítására és ez az iparfejlesztés. De ha ilyen politikára kényszerítik Európa agrárállamait, vajjon hol fogják akkor az ipari országok iparcikkeiket elhelyezhetni. A nemzetközi mozgalom közepontjába tehát annak a kérdésnek a megoldását kellene helyezni, hogy az európai agrárállamok aránylag csekély ipari feleslege számára biztosítsák az európai ipari államok piacait.

A konferenciával kapcsolatban a kelet európai hét agrárállam és pedig Magyarország, Románia, Jugoszlávia, Lengyelország, Bulgária, Csehország és Görögország képviselői bizalmas értekezletet tartottak, amelyen megállapodtak abban, hogy egységesen járnak el a vámbékekonferencia kérdéseinek megvitatása során és hogy állandó bizottságot alakítsanak, amely figyelemmel kíséri a hét állam gazdasági fejlődését. Felmerült az a gondolat is, hogy a hét agrárállam terménykartell alakít. A terménykartell dolgában még további tanácskozások várhatók.

Lemondott a francia kormány.

A Tardieu-kormányt az elmúlt héten leszavazták, mire benyújtotta lemondását. A lemondás meglepte a francia politikai köröket, mert senki sem számított arra, hogy a francia parlament a londoni flottaleszerelési tárgyalások idején, a Young-terv parlamenti jóváhagyásának küszöbén, ilyen kényes helyzetbe hozza a francia politikát. A kormány és a parlament összeütközése a költségvetés tárgyalása során, a földadó leszállításának kérdésében tört ki. A kisebbség követelte a földadó leszállítását, de Chéron pénzügyminiszter harcias temperamentummal védelmezte a kormányt az álláspontját, hogy ebbe nem mehet bele, mert az mintegy ötvenmillió franknyi kiadást jelentene. A pénzügyminiszter felvette a bizalmi kérdést, amely azután azzal a meglepő eredménnyel végződött, hogy a kamara nyílt ülésén leszavazták a kormányt. Doumergue köztársasági elnök Chauteemps képviselőt, a radikális szocialista párt vezérért bízta meg a kormányalakítással, aki a megbízatást elvállalta.

Veszélyben a londoni flottaleszerelési értekezlet.

A flottaleszerelési konferencia most már ötödik hete tart, de eddig alig ért el valamelyes eredményt. A helyzet óráról-órára válságosabb és pedig a francia flottakövetelések miatt, amelyek rendkívül akadályozzák a konferencia programjának végrehajtását. A sajtó élesen bírálja

a francia követeléseket, amelyek a locarnói egyezmények szellemét, szerintük, súlyosan sértik, mert hiszen Franciaország mindenáron nagyobb flottát akar, mint Olaszország, holott Locarnóban Olaszország is biztosította Franciaország biztonságát a német veszedelemmel szemben. Az olaszok szerint a franciák követelése inkább újabb fegyverkezési versenyre vezetnek, mint leszerelésre.

MEZŐGAZDASÁG

ROVATVEZETŐ: SCHANDL JÓZSEF DR.

A tengeri legjobb vetési módja.

Magyarország közel kétfélmillió kat. holdon termel tengerit, tehát a buza után legfontosabb terménye a tengeri. Tengeri termésünk szemes állapotban 12 és 20 millió métermázsza között, kat. holdankénti átlagunk pedig 6.8—10.5 métermázsza között váltakozik, ami néha a belső kielégítésére sem elegendő.

A kiscsázdák átlagtermése rendszerint 1—2 métermázszával a nagybirtokosoké mögött marad. Miután pedig a kisbirtokosok csaknem háromszorosa nagyobb területen termesztik tengerit, mint a nagybirtokosok, könnyen megérthető, hogy a kisbirtokosok e téren elmaradottsága rendkívül hátránnyal van terméstartalunkra, holott tökebefektetés nélkül is jelentékenyen lehetne emelni a kiscsázdák tengeri termését, ha követnék az adott jótanácsokat, ha jobban művelnék és trágyáznák talajaikat, s jobb vetőmagot alkalmaznának.

Kisbirtokosaink rendszerint szórva vetik a tengerit, avagy eke után, holott egyik eljárás sem olyan, amellyel nagy terméseket lehetne elérni. A tengeri bővebb terméseket négyzetes ültetési rendszer mellett ad, amely valamivel több munkával jár ugyan, mint az eke után való vetés, de jóval nagyobb termést is biztosít. Négyzetes vetés olyan talajon alkalmazható, amely már ősszel mélyen meglett szántva, tehát az istállótrágya is az őszi mély szántás előtt alkalmaztatott. Ebből a célból a tavasszal ismételtlen is megboronált talajt vetés előtt keresztül-kasul meg kell léniázni. Ilyen, egy ló által húzható léniázót minden gazda készíthet magának. Léniázás előtt a talajt okvetlenül megfogasolni, azután pedig meghengerezni kell, hogy a húzott vonalak jól láthatók legyenek. A léniázás szélessége különböző lehet. Bácskában eredetileg 75 cm-re alkalmazták, de vannak, akik 80—110 cm-es léniákat huznak, de 50 cm-nél szűkebbre venni a sorokat nem célszerű. A keresztvezetés pontjain kapavágással csináljuk meg a magágyat, amelybe rendszerint 4 szem vetőmagot dobunk bele.

A kukoricát komposzt-, istállótrágya, vagy az előző évben alászántott zöldtrágya után kell vetni. Ez az eljárás már magában véve is nagy termésfokozó hatást fog kifejteni, ami még inkább fokozható azáltal, ha a fészkekbe egy evőkanálnyi szuperfoszfátot is beleszórunk, azt földdel jól összekeverjük, s csak azután vetjük bele a magot, fedjük be földdel, s lábunkkal gyengén le is nyomjuk, hogy az esővíz jobban meggyűlhessen azon a ponton, ahol a magvak vannak. Erre a célra nagyon kevés szuperfoszfát szükséges, — 60—80 kg. kat. holdanként — amely 4—8 métermázsza csövestöbbletet biztosít.

Ilyen trágyázási és vetési móddal hazánkban is 30—40 métermázsza szemes termést lehet elérni kat. holdanként, de ha csak fele ilyen terméssel számolunk, akkor is az kétszerese a mai országos átlagnak. Természetesen a vetőmag minősége is roppant fontos szerepet játszik, s óriási, 30—40 métermázsás termések csakis lófogó tengerikkel érhetők el. Nálunk a keménysemű kukoricák közül kísérletezésre a sátorhelyi pignoletto, a bánkúti simaszemű, a puhaszeműek közül a lapusnyaki, a floren-

tinii, a páduai, a lófogúak közül pedig *Baross lófogója*, az „F” kukorica, az *ozorai fehér* stb. ajánlható.

Természetes, hogy gondos vetés után továbbra is nagyon gondos kezelést kíván a tengeri, s különösen igen gyakori kapálást. 6—8 kapálás nélkül igen nagy termést nem lehet elérni, amely gyakori, keresztben történő kapálást, négyzetes vetésnél lehet legjobban alkalmazni, ló által húzott kapálóval. A lókapálás mellett azonban a kukoricatövek körül kapálatlanul marad részeket gyermekekkel kell fakések segítségével felkapáltatni. Sem ennek, sem a lókapálásnak nem szabad mélyen történni.

Aki e tanácsokat követi, biztosan számíthat arra, hogy kétszeres termést fog elérni.

(—csy.)

Apró jó tanácsok.

A mák férgességét a borsszemmagyságu szürke mákbogár okozza, mely tavasszal megfúrja az egészen gyenge mákfejet és beletolja petéjét; az ebből kikelt kukac pusztítja a máktok magvait. Ellene csak úgy lehet védekezni, hogy a mák virágzása előtt a bogarakat reggel vagy este a levelek hónaljából vagy később a virágszirmok közül szedjük ki, majd pedig a fertőzött fejeket leölozzük. Hogy a bogárszedést ne nagy területen kelljen végezni, igen célszerű csalókat vetéseket alkalmazni: a mák rendes elvetése előtt 1—2 héttel megelőzőleg földünk szélébe vetünk egy-két sor mákot, hogy odacsalogassa az egész földről a bogarakat s így azok kis területen összegyűjtve megölhetők legyenek.

A csánkpók nevű kóros elváltozás tulajdonképpen öröklődik, hanem csak azon szervezeti tulajdonságok, melyek a csánkpók okát, a csánksontocskák zuzódását elősegítik. Ilyen hajlamosító okok pl. a dongás vagy gacsos lábállás, a keskeny csánk, a túlélénk vérmérséklet, a laza, szivacos csontszövet, kardiális, karoláb, hosszú csüd. Ha ezek a hajlamosító okok nem forognak fenn s a csánkpók mégis jelen van, akkor jogunk van feltételezni, hogy a különben kitünő lovat abnormis megerőltetés érte s az ilyenlét a csánkpók öröklékénységével nem kell számolni. Ezzel szemben azt a lovat, mely a felsorolt tökéletlenségeket mutatja, a tenyésztésből ki kell zárni, mert ivadékaival, még gyenge munka után is, fel fog lépni a csánkpók.

A bab a jó erőben levő, meleg, lazább talajokat szereti, de a közvetlen istállótrágyázást nem bírja: sokat virágozik és egynetlenül köt magot. Ne vessük április vége, május eleje előtt, mert a tavaszi fagyok iránt nagyon érzékeny. Legjobbnak mutatkozik nála a fészkes vetés, mikor minden 36—40 cm. távra és sorközbe készítenek egy-egy fészket s ebbe 5—6 szem babot ültetünk.

A 3—4 hónapos malacoknak adjuk lehetőleg ugyanazon abrakot, melyet a szoptatás alatt megszoktak. Ha e korban sokat esznek, akkor olcsón nevelődnek fel. Ezért etessük őket napjában többször, legalább háromszor. Jól bevált abrakkeverékek választott malacoknak a következők: 79 százalék gabonacára, 20 százalék fehérjedus takarmány (halliszt, husliszt, vérliszt, szárított sörélesztő) és 1 százalék szénsavas més. Vagy: fejenként 1.5—2 liter lefőlőzt tej, benne oly keverék, melynek felét párolt burgonya, felét gabonadara (árpa, tengeri) adja és hozzá 2—3 deka szénsavas més.

Kötött talajokon a szénkénevezés nem sikerül, mert is az ilyen talajok betelepítésénél amerikai alanyokra ojtott európai szőlőt vesszünk igénybe. Az amerikai gyökér azért szükséges itt, mert — bár a fillokszera rajtuk is megtelepszik — az apró tetvek szivogatása mellett is életerős marad.

VASÁRNAPTÓL-VASÁRNAPIG

GAZDATARSADALMI HIREK

A Magyar Földbérlok Szövetsége ülése.

A Magyar Földbérlok Szövetsége legutóbbi ülését tartott, amelyen megvitatták a napirenden lévő bérlokérdéseket. Az ülés első tárgya a *földbérletek szabadságának kérdése* volt. Ezzel kapcsolatban *Essenyi Jenő* elnök fejtegette ki a bérlok a teljes pontját, amely szerint *továbbra is ragaszkodnak a jelölt bérleti szabadság elvi álláspontjához*. *Bessenyei Zénó* szerint

helyes volna, ha az OKH bérlőosztályt szervezne, s *szabad verseny útján lépne fel bérleti igényeivel*. Ezután a *lennagtermelési szerződésekre vonatkozó helyzettel* foglalkozott a bérlőszövetség elnöki tanácsa. *Szávozá* Richárd és *Gross Béla* a lenmagtermelés emelését öhajtották és kifogásolták a lenmagtermelés kontingálására (a termelés mennyiségének megállapítására) irányuló törekvést. Határozatként kimondták, hogy a *lennagvám mindenkor harmada kell hogy legyen az olaj vámjának*. Ha az idén a lenmagvám nem léptethető életbe, úgy az olaj se élvezhesen többet 12 pengős vámnál. Kiváratosnak mondták ki továbbá az *előre való szerződésnélküli korlátozatlanság* termelés lehetővé tételét.

A gabonaraktárhálózat ügye.

A szövetségi gabonaraktárak létesítése ügyében már hónapok óta különféle tervek készíttetek. Az eredeti terv az volt, hogy az *Országos Központi Hitelszövetkezet* által négy év előtt megindított gabonagyűjtő szervezeteket kell továbbfejleszteni. A tervnek nagy aláírást adott *Bethlen István* gróf miniszterelnöknek mult esztendői nyilatkozata, amelyben kijelentette, hogy a mezőgazdasági termelés és értékesítés átszervezésénél a kormány megkívánja oldani a gabonaraktárhálózat kérdését is. Ezután megindultak a különféle tervek készítése. A gabonaraktárhálózat kiépítésére a Futura és az OKH készítették el terveket, de maga a parlamenti agrárblokk is külön tervvel járult a kormány elé. A hírek szerint a helyzet most az, hogy *Prónay György* báró földművelésügyi államtitkár az előtte fekvő *különféle tervek összevetése alapján új tervet készítettett el*, amely meg akarja oldani a gabonaraktári hálózat ügyét.

A földművelésügyi minisztérium vetésjelentése.

A legutóbbi hivatalos vetésjelentés szerint a gazdasági munkálatok közül a tavaszi vetőmagvak rostálása és tisztítása, tengerimorzsolás, tengeriszár vágása, trágyahordás és teretetés, dohánysimítás és beváltás, fák nyesése és tisztogatása, fakitermelés és fahordás, jégfuvarozás, legelők tisztogatása, állatok gondozása és belső majori és magtári munkák vannak folyamatban. Némely vidéken, különösen a homokos talajokon a *tavaszi vetések alá a szántás is megindult már*. Az őszi vetések a kedvező időjárás hatása alatt *jól megerősödtek, általában igen jól teleltek és jól állanak*. A hótakaró hiányát nem szenvedték meg, fagykár ezideig nem mutatkozik. Csupán egérkár és drótféregkár észlelhető szórányosan és kis mértékben. *Takarománykiszáradt kevés van ugyan, de takarékos és gondos beosztással elegendő lesz*.

A *jószág egészségi állapota*, az itt-ott előforduló enyhe lefogyású száj- és körömfájástól tekintve, általában jónak mondható.

Horthy-bélyeg. *Horthy Miklós* kormányzó megválasztásának tizedik évfordulója alkalmából március elsején a posta új bélyegeket hoz forgalomba. Az új levélbélyegek 8, 16, 20, 32 és 40 filléres címletekben kerülnek forgalomba. A bélyegeket a kormányzó arcképe díszíti. Az új bélyegeket március végéig minden postahivatal árusítja s azokat az év végéig lehet használni bérmentesítésre. A most forgalomban lévő bélyegek továbbra is érvényben maradnak.

Gyártja a
Standard-laboratorium,
Budapest,
Kossuth
Lajos-u. 17.

Fehér lovon jött a vezér...

Fájdalmas bus éjszakákon,
Mikor magyar vér öntözte
A könnyes barázdákat
S magyarok élete hullott
A vörös hóhérbárd alatt,
Mikor vihar szakgatta,
Tépte az ősfákat többől
S fekete felhős volt az ég;
Felettünk s feldult fészkeink
Helyén rablók vertek tanját:
Halvány fény csillant keleten
S jött majd napnál fényesebben.

Fehér lovon jött a Vezér,
Menydörgött a föld alatta,
Nyomán elült az átkos vész
S porából éledt a magyar had.
Új élet fénye özönlött
Végig a csonka hazán
S új hajtás serkent ágba,
A viharverte magyar fán!
Horthy Miklós, nagy fővezér,
Jött a lelkes sereg élén
S imás hála fakadt
Minden magyar ajkán-szívén!

SZENTMIHÁLYI JÓZSEF.

Kitüntetés a halál után. Tóth Pál szombathelyi gazdasági cselédet, akit hatvan évi hűséges szolgálat után a villámcsapás még tavaly nyáron agyonsújtott, a földművelésügyi miniszter most gazdasági oklevéllel és pénzjutalommal tüntette ki. Az elismerő oklevelet és pénzjutalmat Tóth Pál hátramaradt-jainak adták át.

Mayer János lengyel kitüntetése. Mayer János földművelésügyi minisztert a lengyel köztársaság elnöke a *Polonia Restituta* rend nagykeresztjével tüntette ki. A magasrangú kitüntetést a lengyel országgyűlés a nemzet függetlenségének viszaszerzése emlékére alapította. A kitüntetést meleg ünnepség keretében adták át a miniszternek.

A kultuszminiszter Bécsben. Klebelsberg Kunó gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter február hó 18-án Bécsbe utazott. A miniszter meglátogatta az osztrák köztársaság elnökét, aki magasrangú kitüntetést adományozott a miniszternek. Klebelsberg Kunó gróf azután az osztrák kultuszminisztert látogatta meg, majd pedig megjelent az osztrák Tudományos Akadémia díszgyűlésén, ahol a Tudományos Akadémia elnöke ünnepi beszéddel köszöntötte a minisztert. A miniszter előadást tartott az akadémián, majd pedig a közoktatásügyi minisztérium palotájában rendezett vacsorán vett részt. A vacsorán több nagy jelentőségű beszéd hangzott el az osztrák és magyar kulturális kapcsolatokról. A miniszter bécsi tartózkodása alkalmával meglátogatta *Ambrózy* gróf magyar követet és a bécsi magyar Collegium Hungaricumot. A miniszter hazautazása előtt fogadta az osztrák és a külföldi sajtó képviselőit s az újságírók előtt több nagyfotóságu kijelentést tett a Magyarország és Ausztria közötti szellemi együttműködésről. Klebelsberg Kunó gróf több napos bécsi tartózkodás után, február hó 21-én érkezett Budapestre, ahol minisztériumának küldöttsége várta.

Jubiláló jegyző. *Petrányi* Károly, Mende község vezető jegyzője, a napokban töltötte be szolgálatának huszonötödik esztendejét. A negyedszázados szolgálat alkalmából a járás hatóságai *Teleki* Tibor gróf országgyűlési képviselővel és *Meskó* Rudolf járási főszolgabíróval az élen, bensőséges ünnepélyt rendeztek a népszerű főjegyző tiszteletére.

Elmarad az oláh hercegnő házassága? Bukaresti körökben legutóbb az a hír terjedt el, hogy *Neama* oláh hercegnő és *Hochberg* német gróf között súlyos félteltérések merültek fel és fiatal pár eljegyzése minden valószínűség szerint felbomlik. A házasság állítólag azért nem történik meg, mert *Hochberg* grófról különböző botrányok derültek ki. A gróf váratlanul elutazott Bukarestből s nem közölte menyasszonyával, hogy mikor tér vissza. A hercegnő ilyen körülmények között vőlegénye nélkül utazik Egyiptomba.

A válság-pályázat résztvevőihöz! Értesítjük azokat az igen tisztelt olvasóinkat, akik a válság-pályázaton résztvettek, hogy a pályázatra beérkezett munkák bírálatával elkészültünk és a pályázat eredményét legközelebbi számunk valamelyikében közzétesszük. Addig is a résztvevők szíves és megértő türelmét kérjük. Természetesnek fogja találni mindenki, hogy több mint száz munkának áttanulmányozása több bírálóbizottsági tag részéről, tetemes időt vett igénybe.

Meghalt Radics Béla. *Radics* Béla világhíres cigányprimás aki a legutóbbi időben Budapesten, a Pannónia-szállóban muzsikált, február hó 21-én este 9 órakor Budapesten elhunyt. A híres primás negyvennégy éven keresztül muzsikált és családlatos játékaért egymásután kapta a legmagasabb külföldi kitüntetéseket. Valamikor *Erzsébet* királynénak is hegedült, legutóbb pedig *Albert* belga király és családja hallgatta végig rádión *Radics* Béla játékát. A belga király meghívta *Radicsot* udvarába, úgy volt, hogy a napokban utazik *Radics* Belgiumba. Az elhunyt primást Budapesten a főváros által adományozott díszsírhelyre temették el óriási részvét mellett. *Radics* Bélát, ősi szokás szerint, száz magyar primás hegedűjátéka kísérte utolsó útjára.

Megjelent a halottnak vélt fogoly. *Wagner* Alajos felsőronkói szabómester még 1914. év őszén eltűnt az orosz harctéren. *Wagner* hozzátartozói megsiratták s több év eltelte után holtta is nyilvánították annak rendje és módja szerint. Most, amint hírlik, tizenhat esztendő után levél jött messzi Szibériából, amelyben *Wagner* Alajos közli hozzátartozóival, hogy sok hányódás után hazafelé indult. *Wagner* hozzátartozói nagyon megörültek a nem várt hírek, s alig várják haza a messzi idegenbe vetődött szabómestert.

Kipusztultak mindenütt a patkányok. ahol a „Radikál” irtóanyagot használták. A „Radikál” évtizedek óta a legjobban bevált patkányirtószer tömegirtásra. Egy adag 3 pengő. Gyártja a Standard-laboratórium, Budapest, Kossuth Lajos utca 17.

Felrobbantottak egy szovjetházat az ellenforradalmárok. A Don melléli *Rostov* községben az ellenforradalmárok felrobbantották a cseka székházát, melyben a tartományi cseka-vezetők gyűlést tartottak. A robbanás erejétől összedült és lángba kapott az egész épület, úgy, hogy a gyűlés résztvevői közül csak néhányan tudtak megmenekülni. *Huszonnyolc cseka-vezető a lángokban lelta halálát.*

Készülőben Gutenberg új, nagy, modern lexikona.

A műveltség nemcsak dísz, hanem tekintélyt kölcsönöz és gyakran új lehetőségeket nyit meg az ember számára. Ezt a műveltséget, amely oly fontos az ember életében, valósággal hához szállítja a *lexikon*, amely felöleli az emberi tudás, haladás és történelem minden ágát. Az ily lexikon valóságos tanító a háznál, aki pontosan megmondja azt, *amire az embernek éppen szüksége van*. Ilyen lexikon készül mostanában az országos hírű *Gutenberg könyvkiadóvállalat* kezdeményezésére folytán. A legfontosabb a dologban az, hogy a *Gutenberg könyvkiadóvállalat* lehetővé teszi széles néprétegek számára is, hogy a műveltség e hatalmas forrását, a teljes, *nagy lexikont*, a legkényesebb feltételek mellett megszerezhessék. A *Gutenberg nagy lexikona* körülbelül *huszazer huszaldalmányi* terjedelemben, nagy lexikonalku füzetekben jelenik meg. A mű több mint *tízmillió szót* tartalmaz és több mint *tíz ezer illusztráció* (kép) fogja ékesíteni, köztük többszáz többszínű kép, művészi festmények másolata és tömérdek térkép. A képmellékletek legfinomabb faentes műnyomópapíron nyomják. *Ingyen kaphatja meg ezt a nagy teljes lexikont mindenki, csak a hirdetésért és csomagolásért kell 35 fillérnyi megtérítést fizetneként fizetni*. A mű szép és olcsó bekötésben is meg fog jelenni. Minden rendű és rangú embernek tehát csakhamar módjában lesz, hogy ezzel az egész emberöltőre szóló művel díszítse fel lakását, vagy meglepje vele rokonait és barátait. Az ilyen nagy lexikon valóságos jóbarát a háznál, melytől mindig bölcs tanácsokat és hasznos utalgatásokat lehet kapni.

A „Legényfurfang“ előadása Csongrádon. A csongrádi Téli Gazdasági Iskola műkedvelő gárdája február hó 9-én, vasárnap este esett át a nagy tűzpróbán, egy egész estét betöltő, három felvonásos népszínműnek, Csöte Károly: „Legényfurfang“-jának az előadásával. Ez a szorgalmas, nagyszerű vezetés alatt álló együttes a próbát sikeresen ki is állotta, szép eredményt ért el és feledhetetlen művelőzetet szerzett a közönségnek. Az előadásra nagy szorgalommal készültek a műkedvelők s mindenki a tőle telhető legjobbat nyújtotta. A nőszereplők között Oláh Mancika, Forgó Ágika, Forgó Magduska, Forgó G. Mariska és Gressó Mancika nyújtottak pompás alakítást. A férfiszereplők közül Gutpintér Péter, Gressó Károly, Forgó G. István, Oláh Ferenc, Kovács István és Kádár Rókus jeleskedtek. A rendező: Cseh Jenő, az iskola fiatal, lelkes és tehetséges tanára, derék munkát végzett.

Védekezzünk a hólabdaüzletek ellen. A legutóbbi hetekben Budapest külső kerületeiben és a pestkörnyéki városokban újra felütötte a fejét az ugynevezett hólabdaüzlet. Egy amszterdami cég tömegszámra küldi a tapasztalatlan vidéki lakosságnak hangzatos üzleti felszólító leveleit, amelyben mesés jutalmakat ígér, ha az illetők bizonyos számú árut eladnak. Sokan felültek a leveleknek, eladták a részjegyeket és küldözgették a pénzt a vállalkozók számára, jutalmat azonban nem kaptak. Feljelentés során az ügy a főkapitányságra is budapesti büntetőjárásbírórságra került, ahol megállapították, hogy veszedelmes visszaélésről van szó, azonban a külföldi céggel semmiféle módon eljárni nem lehet. A bíróság most a sajtó útján figyelmezteti a közönséget, hogy óvakodjék ilyen üzlettel.

Ötezer pengőre ítélték Mezőssy Bélát. Mezőssy Béla dr. nyugalmazott földmivelésügyi miniszter — mint emlékeztetés — az egyik napilapban a *Gazdagondok* cím alatt cikket írt, amelyben súlyosan megtámadta Klebelsberg Kunó gróf vallás- és közoktatásügyi minisztert. A cikkirő ellen felhatalmazásra hivatalból üldözendő rágalmasz vétsége miatt eljárás indult. Az ügyben az elmúlt héten ítélezett a bíróság. A törvényszék Törek tanácsa a vádbeszéd elhangzása után *sajtórágalmazás vétsége miatt ötezer pengő pénzbüntetésre ítélte Mezőssy Bélát.*

A hősi halott — utban hazafelé. Jakus András, koldsi földmives 1914-ben vonult be katonának. Az orosz frontra került, ahol hosszú harcok után fogságba esett. Az oroszok Szibériába hurcolták több magyar társával együtt. 1918-ig időközönként jött levél Jakus Andrástól, de 1918-tól kezdve családja semmit sem tudott róla. Hosszu esztendőket után, amikor családja hiába várta értesítést róla, holtának nyilvánították és neve a koldsi református templom falában levő hősök emléktáblájára került. A napokban tizenkét esztendő után levél jött tőle. Délországról egyik falujából írja örömmel, hogy sok szenvedés után utban van szülőföldje felé. Itthon felesége és két gyermeke várja az eláratott Jakus András mielőbbi megérkezését.

Az Ön sikere a mi sikerünk is, az Ön eredménye a mi eredményünk is. Ebből az elvből kiindulva, igyekszünk a modern gyümölcsvédelemnek a nyugati országokban már bevált és általánosan használatos módozatait ismertetni és alapjait hazánkban is megvetni. Ezt a célt szolgálják a „Gyümölcsfák téli kezelése“ és a „Gyümölcsvédelem“ című nyomtatványok, amelyeket minden érdeklődőnek teljesen ingyen és portómentesen megküld a Mezőgazdasági Rt., Budapest, X., Hölgly-u. 14.

Kocsmáros nyerte a német osztálysorsjáték főnyereményét. A porosz állam sorsjáték legutóbbi húzásán az ötszáz ezer márkás főnyereményt egy boroszlói kisvendéglő tulajdonosa nyerte. Amikor a sorsjegyárúró ügynök megjelent a kocsmában és tudomásul adta a kocsmárosnak hallatlan szerencsését, éppen akkor távozott az üzletből a végrehajtó, aki előzően lefoglalta a bolt egész berendezését.

Epe- és májbetegségeknel, epekő és sárgaság eseteiben a természetes „Ferenc József“ keserűviz a hasi szervek működését élénkebb tevékenységre serkenti. Klinikai tapasztalatok igazolják, hogy az otthoni főköra különösen hatásos, ha a Ferenc József vizet kevés forró vízzel keverve, reggel éhgyomorra iszszuk. A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszertüzletekben kapható.

TANÁCSADÓ

Helyreigazítás. Lapunk 8-iki számában: *Milyen iskolai végzettség szükséges ahhoz, hogy valaki a községi képviselőtestületi tagok választásán szavazati joggal bírjon* című kérdésre téves válasz jelent meg. Szükségesnek tartjuk a helyes választ az alábbiakban megadni:

A községi s így a képviselőtestületi választói jogot is az 1929. évi XXX. t. c. 41. §-a szabályozza. E törvényes rendelkezés értelmében községi választófogja annak van, aki első sorban is fel van véve az országgyűlési képviselőválasztóknak a választás évére érvényes névjegyzékébe, ha legalább hat év óta lakik a község területén és saját maga, illetve férje legalább két év óta fizet a községben föld-, ház-, vagy általános kereseti adót. Mivel pedig az országgyűlési képviselőválasztók névjegyzékébe való felvétel az 1925. évi XXVI. t. c. 1. §-a a 24-ik ártétv betöltéséhez köti, ezért községi választó sem lehet senki a 24. év betöltése előtt. Ezen felül a fenti kívánalmak és feltételek megléte is szükséges. Az 1925. évi XXVI. t. c. részletesen szabályozza, kik bírnak országgyűlési képviselő választói joggal. Egyik fő jogcím e tekintetben az elemi iskola IV. osztályának elvégzése. Így, amennyiben egyéb választói jogcím nem áll fenn, szükséges az elemi iskola IV. osztályának elvégzése is.

Kérdés: 1. Mi az értéke az 1917. évi 2200 koronának? 2. Kaphatok-e a „Vasárnap“ kiadóhivatalában olyan gazdasági szakönyveket, melyek a szőlőtermelésről, gyümölcsstermesztésről, gyümölcsfák védelméről, gyümölcs és konyhakertészetről szólnak? (K. J., Rákócskereszt) — **Felelet:** 1. Körülbelül 1200 pengő. 2. Kiadóhivatalunkban mindenféle gazdasági könyvet megkap, így a kért könyveket is megvásárolhatja. Bernátsky: „Szőlőművelés“ ára 3 pengő 80 fillér. Horváth S.: „Szőlősgazdák könyve“, ára 2 pengő. Rombay D.: „Szőlő ellen-ségei és betegségei“, ára 2 pengő. Angyal D.: „Gyümölcsstermesztés“, I. II. kötete ára 30 pengő. „Zöldstermesztés“, ára 10 pengő. Bernátsky: „A gyümölcskertészet“, ára 4 pengő. „A veteményes kert“, ára 4 pengő. Szánthó P.: „Bogyós gyümölcsök“, ára 1 pengő 40 fillér. Németh J.: „Konyhakerti növénytermesztés“, ára 2 pengő.

Kérdés: 1. Kereskedelmi érettségivel lehetek-e jegyző? 2. Mennyi ideig kell gyakorlatoskodnom? 3. Hol van jegyzői tanfolyam? (T. A., Emőd.) — **Felelet:** 1. Igen. 2. Egy évig. 3. Egerben, Szombathelyen. Levelelben említtet első kérdésére azért nem válaszolunk, mert ilyen találos kérdésekre és más újsgokban feltejt kérdésekre és rejtvényekre semmiképpen sem válaszolhatunk.

Notterpeck és Mokossényi

orvosi műszer- és kötszer-üzem

BUDAPEST,

Főüzlet:

VIII., József-kört 31/b.
(Kölcsey-utcai oldalon)

Üzem:

VIII., Német-utca 28. sz.

Telefon: József 414—35.

Mindennemű speciális:

Művegtagok
Tehermentesítő gépek
Műkarok
Műkezek
Testegyen-sítők
Modern és egészségügyi haskötők

Magyarországon a speciális alumínium-műlak egyedüli készítői.

Sérvkötők
Ludtalp-betétek
Orthopéd-cipők
Gummi-harisnyák
Kötszerek
Fűzők

Kérdés: 1. Milyen pályára lehet menni négy polgárral? 2. Hol van ingyenes katonatisztképző iskola? (K. L., Szentgotthárd.) — **Felelet:** 1. Ipari és kereskedelmi pályára mehet, azonkívül gyakornoki év elvégzése után a felső ipariskolák fém, fa és elektromos szakára vétetheti fel magát. Irodai pályára menni négy polgárral nem érdemes. 2. A honvédség tisztjeit a magyar királyi honvéd Ludovika akadémia képezi ki. (Budapest, IX., Üllői-ut.) Négy középiskola után felvételt heti magát valamelyik magyar királyi reáliskolai nevelőintézetbe, amelynek elvégzése után, ha sikeres érettségét tett, felveszik a Ludovikára. Az akadémiához feltétlenül szükséges érettségi. Ez azonban nem ingyenes.

Kérdés: Telket vettem, esedékes lesz március hó 1-én az első részlet, de azt fizetni nem tudom, mert nincsen annyi pénzem. Vissza mondhatom-e a szerződést? (Kovács József.) — **Felelet:** Egyoldalulag a szerződéstől nem állhat el, mert ez esetben az eladónak kártérítéssel tartoznék. Próbáljon meg vele egyezsre lépni és valahogyan az ügyet peren kívül elintézni, mert a pernyerés alapjául nem szolgálhat az, hogy pénze nincsen.

Kérdés: 1. Hol van Budapesten a lengyel követség? 2. Wrangel tábornok hadseregéből való orosz katonatiszt vagyok. Már hosszabb ideje (tiz éve) élek Magyarországon. Jelenleg kertész vagyok. Soffri és gépész vizsgám is van. Most Amerikába szeretnék menni, hogyan volna ez lehetséges? 3. Hová mehetek Amerikában. 4. Milyen bizonyítvány szükséges a kivándorláshoz? (M. P., Hort.) — **Felelet:** 1. A lengyel követség címe: Budapest, I. kerület, Országház-utca 13. szám. 2. Kivándorlási engedélyt kell szereznie, amit, ha magyar állampolgár, a belügyminisztériumból kaphat meg. A beutazási engedélyt a budapesti amerikai konzulátus utján is megszerezheti. Arra való tekintettel, hogy nem Magyarországon született, talán könnyebben bekerül az amerikai bevándorlási kvótába. 3. Az Egyesült Államokba, akkor, ha a kvótába bekerül; egyébként Amerika összes többi államaiba különösebb engedély nélkül. 4. Utlevél, melyet a budapesti amerikai konzulátuson (IV., Deák Ferenc-utca 16.) vízummal kell elláttatni.

Kérdés: Létezik-e Magyarországon németnyelvű kiscgazda napilap? (K. J., Geresd.) — **Felelet:** Ilyen nincs. Csupán hetilap van.

Kérdés: Hol lehet vízmentes ponyrát szerezni? (Gy. L., Lapujtó.) — **Felelet:** Lapunkra való hivatkozással forduljon Kiss Testvérek céghez, (Budapest, IX., Soroksári-ut 44.), továbbá Varga Andorhoz, (V., József-körút 90.)

Kérdés: Hasznavehetetlen földemet fásítani akarom. Kaphatnék-e hozzá ingyen akácfaeseményt? (Z. J., Bátoronostor.) — **Felelet:** Forduljon először az illetékes mezőgazdasági kamarához, melynek véleményezése utján kérvényét adja be a földmivelésügyi minisztériumba.

Kérdés: 1. Pénzügyről szeretnék lenni, hat elemi iskolám és két éves gazdasági iskolám van. Felvesznek-e ilyen végzettséggel? 2. Hol kell jelentkezni felvételre végezt? 3. Fél lúdalappal felvesznek-e a pénzügyőrségnél? (Gy. P., Mosdós.) — **Felelet:** 1. Különösebb végzettséget a pénzügyőrségnél nem kívánnak meg, azonban ma olyan sokan jelentkeznek magasabb képesséssel, hogy inkább azokat részesítik előnyben. 2. Bármelyik pénzügyőri szakasz parancsnokságánál, ahol azután megmondják, hogy melyik laktanyába kell bevonulnia. Budapesten érdeklődjék a magyar királyi pénzügyőri biztosságánál, VIII. kerület, Fiumei-ut 10. szám. 3. Ha egyébként megfelel, akkor talán felveszik.

Kérdés: Hogyan kell az asztali szőlőajtást végezni? (15976 sz. előfizető.) — **Felelet:** Nem értjük, hogy mit ért „asztali szőlőajtás” alatt, nem tudunk tehát kérdésre válaszolni.

Kérdés: Milyen fizetést kapnak a villamos kalauzok havonta? (O. B., Drávaszenté.) — **Felelet:** Körülbelül 135 pengőt. Az idősebb kalauzok ennél többet egészen kétszáz, kétszázhusz pengőig.

Kérdés: 1. Lányom ismétlőiskolába jár. Az igazgató követeli, hogy tankönyvet vásároljon, melynek ára 3 pengő. Ha nem veszi meg a könyvet, később hatpengős áron kell megvennie. Kötélező-e a könyv megvétele, mert annyi olvasni valónk van odahaza, hogy érig se végez vele. 2. Hol van a Pó vidék? 3. Hol lakik P. K. P. örnagy? (Sz. J., Tiszasüly.) — **Felelet:** 1. Ha olvasnivalójuk akad is otthon, az nem olyan, amiből tanulni lehet. Élénk példa erre az a második kérdése, amelyre a válasz minden kis földrajzi könyvben megtalálható. Tankönyvet egyébként is meg kell vennie. 2. Olaszországban, az ország északi részén. Lombardiától le az Adriai tengerig. 3. Nem tudjuk, forduljon a kispesti magyar királyi államrendőrség bejelentő hivatalához. Negyedik kérdését intézze a lapjában megnevezett szerkesztőséghez.

Kérdés: Kivándorolhat-e szolgálati ideje alatt idegen országba egy olyan konvenció eseléd, aki egy évre szerződött? (H. J. N.) — **Felelet:** Ha a gazdája elengedi, anélkül, hogy kiöltetné szolgálati idejét, elmehet.

Kérdés: 1. Ha valakinek panasza van az OFB révén kapott földek miatt, hova forduljon panaszával? 2. Hogyan kell a vagyonvéltésű földek után a törlesztést fizetni? (S. I. 6066. számú előfizető.) — **Felelet:** 1. Forduljon az Országos Földbirtokrendező Birósághoz, Budapest, V., Markó-utca 16. szám. 2. Negyedévenként. Mivel címét nem írta levelében, nem válaszolhatunk s következő kérdésére itt adjuk meg a választ. A földbirtokra bekebelezett kölesönök rendezése sok időt kíván, ha tehát a bank vállalta a kölesönök rendezését, ezt csak is olyan módon tudja siettetni, ha minél gyakrabban személyesen, vagy pedig levélben kér felvilágosítást a banktól, ügyének állásáról.

Kérdés: Hol lehet szurkos akácot kapni? (H. E., Horthytelep.) — **Felelet:** A szurkos akácot kizárólag ojtás utján állítják elő. Nem hisszük, hogy magkereskedésben bárhol is lehetne kapni magvát.

Kérdés: 1. Árverésen elárverezhető-e az ágy, íróasztal, éjjeli szekrény stb. 2. Jogában áll-e az apától a fiúnak meg tudni, hogy milyenek a vagyonai viszonyai stb.? (Sz. E., Köresnyei pusztá.) — **Felelet:** 1. Csak az árverezhető, ami le volt foglalva és ami a foglalási jegyzőkönyvben szerepel. 2. Az atyának nem kötelessége megmondani, hogy milyenek a vagyonai viszonyai. 3. Az atya az esetben helyezhető gondnokság alá, ha vagyonát tekozolja, ha öregségénél fogva vagyonát kellő gondossággal kezelni már nem tudja, ha elmebajos. 4. A halálozás után az örökösödési eljárás a leltározással kezdődik, majd a hagyatékot az illetékes kir. közjegyző tárgyalja le és végül a járásbírósg adja át az örökösöknek a hagyatékot. Utolsó kérdését címe megadásával ismétlje meg, hogy levélben válaszolhassunk.

Kérdés: Bátyám Középamerikában lakik s levelet akarok írni neki. A címét spanyolra akarom fordíttatni, hol lehetséges? (D. P., Csanytelek.) — **Felelet:** Forduljon valamelyik hites spanyol fordítóhoz. Így például írjon a budapesti spanyol konzulátusnak és onnan kérje spanyol fordító címét. A konzulátus V. kerület, Erzsébet-körút 13. szám alatt van.

Kérdés: Hogyan kell akácot ültetni, úgy hallottam, hogy előbb le kell forrázni; igaz-e? (K. Gy., Csabaeszt.) — **Felelet:** Igen, az akácot vetés előtt forró vízzel le kell forrázni, s ha a víz kihűlt, azonnal elvetni.

Kérdés: 1. Milyen célból használják a sütőmesterek a D... nevű szert? 2. Mikor kell készíteni a napórát, hogy az tavasztól őszig mindig jól mutasson? (D. L., Dévaványa.) — **Felelet:** 1. A kért szert szer maláta tartalmu s mint ilyen igen tápláló. Könyven emészthető, gyógyszeremények készítésére használják. 2. Ezt így megmagyarázni nehezen lehet. A napóra mindig tapasztalás alapján készül s percre sohasem szokott pontos lenni. A napórát pontosan a déli falra kell felszerelni s a mutatóul szolgáló háromszög egyik ágának merőlegesnek kell lenni a falra, míg a másik ág 45 fokos szöveget zár be a fallal. Az ilyen óra megközelítőleg pontos.

Kérdés: Hogyan lehet Belgiumba vándorolni munkavállalás céljából? (B. J., Szécheny.) — **Felelet:** Egy magyar páter nagyböszösbáru munkásakélot létesített, amelynek a célja az volt, hogy munkanélkülieket helyezzen el Belgiumban. Belgium ugyanis Európa egyetlen olyan országa, ahol az ipari üzemek még sok munkáskezet tudnak foglalkoztatni, ezért munkásbehozatalra van szüksége. Ezt a magánvállalkozást azonban felsőbb rendelkezésre meg kellett szüntetni. A munkások közvetítését a magyar királyi állami munkaközvetítő hivatal vette át, amely Budapesten, VIII. kerület, József-utca 33. szám alatt van.

Kérdés: Milyen szőlőt ajánlatos telepíteni a fekete homokban? (Ifj. V. J., Homokmégy.) — **Felelet:** Kiszagadónak a következő fajták termelése ajánlatos: 1. Csemegeszőlőnek: Chaselas, Csabagyöngye, Muskotály. 2. Fehér borknak: Ezerjó, Mézes fehér, Olasz rizling. 3. Vörös borknak: Kadarka, Portugizi és Kékfrankos. Egyébként általános elv az legyen, hogy olyan fajtát szaporítsunk, amelyik a vidékünkön jól bevált, mert akkor az egész vidéken egységes minőségű lesz a csemegeszőlő és a bor. Ugyanis a kereskedők ott szeretnek vásárolni, hol egy bizonyos szőlőből vagy borból sokat, vagonrakományokat vásárolhatnak.

Kérdés: Fekete szikes talajban szeretnék szőlőt ültetni, milyen fajta dugványok ajánlatosak? (B. P., Békéscsaba.) — **Felelet:** Olvassa el: „Ifj. V. J. Homokmégy” címre adott válaszunkat.

REJTVÉNYEK

1. Névrejtvény.

Piroska, Évike, Vilma, Mariska, Erzsike, Szerén, Rózsika,
E nevek kezdőbetűit helyesen összerakva, egy dunántúli város
nevét kapjuk.

(Beküldte Nagy Gyula Kéttornyulakról.)

2. Pontrejtvény.

D . r . n . m . r . s . g . r . s . a . n . l

(Beküldte Molnár József Szulimanról.)

3. Szórejtvény.

Ibolya

ED (-n)

e e
e e
e e

(Beküldte Szinegh Béla Debrecenből.)

4. Pontrejtvény.

É . b . t . r . s . sv . g . m . g . a . o . h . z . j .

(Beküldte Kiszner Mihály Kistelekről.)

5. Névrejtvény.

Ödön, Tivadar, Elek, Péter, Ferenc, István, Rudolf, Ottó, Dénes,
Nándor, Ágoston, Simon.

E nevek kezdőbetűit helyesen összerakva, egy világhírű
költő nevét kapjuk.

(Beküldte Juhász Béla Tarnabodról.)

6. Szórejtvény.

TÉT

ül l (e=e)

(Beküldte ifj. Nagy István Szendrőről.)

7. Kockarejtvény.

ö	h	l	a	z	Mindenki fél ettől
h	l	d	á	Folyam	
u	a	h	Vizben él		
l	a	Vadállat			
n	Egy betű				

A felülről lefelé olvasást nem kell tekintetbe venni!

(Beküldte Papp József Harcáról.)

8. Pontrejtvény.

J . l . a . y . r . z . t

(Beküldte Tolnai István József Cserháthalápról.)

9. Szórejtvény.

Bodrog

96

ia

(Beküldte Papp István Bodroghalomról.)

10. Szórejtvény.

fűszer
(b=s)

kerget

t t
t t

(Beküldte Molnár Lajos Gyöngyösorosziából.)

11. Szórejtvény.

piros E EL ELM ELME

(Beküldte Sajgó Ferenc Kovácsendjéről.)

12. Szórejtvény.

MÓ

Z

kötőszó
(é=e)

(Beküldte Farkas Pál Putnokról.)

13. Befültrejtvény.

A **T** (é=e)
N

(Beküldte Papp Ferenc
Dévaványáról.)

14. Szórejtvény.

e (-n)

öt éves fiu

(Beküldte Kovács József
Délegyházáról.)

15. Szórejtvény.

Nem jobb

T T

(Beküldte Békefi László Zalakoppányból.)

16. Szórejtvény.

Y
ezen fűrészelünk

(Beküldte Kardics Jenő Gógánfáról.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek
névsorával a 12-ik számban közöljük

A 6-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Számrejtvény: A fiu 38, az anyja 53, az apa 69 éves.
2. Szórejtvény: Siralomház.
3. Szórejtvény: Szerencsétlen.
4. Szórejtvény: Felvidék.
5. Szórejtvény: Dalol a pacsirta.
6. Szórejtvény: Domanikos.
7. Szórejtvény: Fegyvernek.
8. Szórejtvény: Szerencse fel.
9. Szórejtvény: Történelem.
10. Szórejtvény: Kártyavár.
11. Szórejtvény: Csordul.
12. Szórejtvény: Hóvirág.
13. Szórejtvény: Verebely.
14. Szórejtvény: A második emeleten lakom.
15. Szórejtvény: Mult, jelen, jövő.
16. Számrejtvény: Édesanyám aranypttykés dolmányt csináltasson nékem.

Helyesen megfejtették: Kármel József, Mihály Teréz és Mihály Rozália, Hoffmann Jakab, ifj. Borsos István, Simon Viktor, Böröcz József, Krafesik Gábor, Vincze László, Vass Sándor, Kiss Sándor, Rutori János, Szily Mariska, Nagy M. János, Kovács József, ifj. Szarvas Mihály, Bubby András, Pethő Béla, Frauenhoffer Ferenc, Papp Sándor, Kopács István, Vajda Dániel, Stágl János, Giebitz Márton, Karl Etuska, ifj. Szántó István, Straka Ferenc, Pintér János, ifj. Szarvas Mihály, ifj. Prókay Gyula, Kepenyos György, Walla Antal, Hazvinczy Sándor, ifj. Csatári Mihály, Molnár József, Buzás Antal, ifj. Papp Dániel, Szabó Lajos, Rádli István, Szalay István, Komlós Zoltán, Pintér Róbert, Vaskó Vendel, László Lajos, Czuprák Juliska, ifj. Gerics Vendel, Topa Benjámin, Csizmadia Dániel, Diyák Józsefné, Balogh Ida, Lázár László, Poionkai István, Csonka Gyula, Györi Pál, Spissák Jenő, Molnár Jolánka, Puski Sándor, Boa József, Nagy Ius, Jenczer János, Makó Ferenc, Keller Ede, Cseh Albert, Molnár Kálmán, Dalló Juliska, Szakály Mátyás, Daragó Lukács, Sz. Balogh L. kács, Feske Lőrinc, ifj. Jordán Antal, Burkali Gergely, Orosz János, B. Tóth Sándor, Dajko József, Papp Kálmán, Kaczenbach János, M. Bónác György, Keckeméti Jánosné, Dániel Sándor, Kozár István, Nagy Ilona, Kaszás István, Kaszás Imre, Soltész Rudolf, Niklai István, Skinta J. Ferenc, Wallyon Évike.

Jutalomkönyvet nyertek: Nagy Ilona (Gyula), Dániel Sándor (Sármellék), Dajko József (Orosháza), Burlaki Gergely (Tényőhegy) és Feske Lőrinc (Győrasszonyfa).

A 7-ik számban megjelent rejtvények helyes megfejtését, a megfejtők és nyertesek névsorával, jövő héten közöljük.

Akar sokat tojó, nagytestű, szép baromfi állományt?

Rendeljen 16⁰-260 évi tojáshozamu **sávozott plymouth** tyukjaim s azok utódaitól származó keltetőtojást. Ára darabonként 50 fillér. Szállítás rázásmentes dobozokban. Évtizedek óta bevált fajta.

Kaphatók Plymouth tyukok, Rhode Island kakasok. Gabonaművek és magvakért is szállítok.

KAPOUN ZOLTAN fajbaromfi telepe,
Szentendre, Rév-nca 1.

Tojáshozam ellenőrizve. Állomány törzskönyvezve.
Levelezésnél válaszbélyeget kérek.

LAKODALOM.

VIDÁM REGÉNY. — IRTA: NYÁRY ANDOR.

(30-ik közlemény.)

A legény felelet helyett mindjárt a leányra terelte a szót:

— Azt mondta, hogy a baboskendővel nem köti be a fejét a viláért sem!

Móric begörbítette a nyakát:

— Azt mondta?

— Azt ám! — beszélt a legény. — Meg azt is mondta, hogy keressek magamnak más leányt.

Móric kifakadt:

— Ejnye, a kiskésit neki!... Az a kis mitugrálsz monda?

— Az ám! — pirult neki Ferkó. — Van annak nyelve! Nem kell azt félteni!

— Hm! Hm! — ümmögött az öreg házaló és gondolkodott. — Ha azt mondta, hallod-e, akkor itt nagy baj van.

A szemébe mondta:

— Az a lány nem szeret téged!

Ferkó szívébe belehasított az önérzet, kihuzta magát:

— Hogy engem?

És kivágta mérgesen:

— Én nem szeretem ötet!

Móric mindenáron azon volt, hogy Ferkót megijessze:

— De iszen! — beszélt meggyőzően, — a szerelmes leány nem mond ilyesmit a legénynek.

Megint gondolkodott, aztán Ferkó felé fordult:

— Most már én mondom, hogy hagyd ott!

A szeme felcsillant:

— Ne hagyj magaddal kukoricázni!

Ferkó a bátor és egyenes hangtól kissé megijedt. A hangja határozatlanná vált, de még tartotta magát:

— Nekem is az a szándékom!...

Hirtelen megtört:

— Csakhogy az nem megy ám olyan könnyen!

— Mért ne menne? — lázította Móric. — Vagy leány vagy, vagy nem!

Mindjárt tanácsot is adott:

— Megállsz előtte, aztán azt mondd neki, hogy izé... Hallod-e Vica! Te se szeretsz engem, én se szeretlek téged. Azzal leván!

Ferkó ügyes fordulóval eltért az egyenes utról:

— Hogy én elibe menjek?... Hátha az egész falu az övé volna, mennék-e?

Büszkén feltartotta a fejét:

— Nem vagyok én olyan legény, hogy a lány rókatáncot járasson velem. Ha mindjárt Kovács Vicának hívják is.

Móric ráütött a legény vállára:

— Lám, most tetszel nekem, fiam!

És agyba-főbe dicsérte Ferkót:

— Ugy is kell! Ha akar valamit, kezdjen ő! Te legény vagy. Földhöz vágod a kalapodat, elkurjantod magad, hogy: Hopp császáré!...

Ellegyintett maga előtt:

— Annyi lányt kapsz, amennyit akarsz!

Ferkó elhuzta a szája szélét és nagy megvetéssel monda:

— Még ő mondja nekem, hogy keressek másikat!

Mérgesen felcsattant:

— Hát keresek is!

Móric várt egy ideig, aztán ravaszul Ferkó felé forult:

— Te, Ferkó! — mondta neki és guyonosan mosolygott. — Ha a helyedbe volnék, tudod, mit csinálnék... Megbosszulnám Vicát!

— Hogyan?

Móric jóízűen göcögött:

— Ugy, hogy mostmár azért is elvenném feleségül. Ferkó szeme megrebbent:

— Mért?

— Hát azért, hogy jól megverhessem!

Ferkó vállat vont:

— Megverte ő már maga magát! — szolt és kifelé indult.

Móric utána szolt:

— Megállj no?... Hova sietsz?

— Elmegyek ide a szőlőnkbe. Ha már itt vagyok, legalább kötözök kicsit.

Móric alattomban mosolygott:

— Vicának mit üzensz?

Ferkó megállt, pillanatra visszafordult s a szeme megvillant:

— Mondja meg neki, — pattogta hetykén és jól megnyomta az egyes szavakat — hogy tiszteltetem a — piros keszkenőt.

Móric nevetett:

— Majd átadom neki!

Ferkó kemény lépésekkel kiment a présházból s meg sem állt a szőlőjükig.

Móric pipára gyujtott és leült a lóca szélére.

4.

Vica édesanyja parancsára összeszedte a maradék paprikát és paradicsomot s most visszament a présházba. Nagyot csodálkozott, mikor az öreg házalót a lóca szélén ülve találta.

— Jé, Móric bácsi itt van! — örült meg a nem várt vendégnek.

— Hogyan került ide?

Az öreg a szokott tréfás kedvén magyarázott:

— Két lábon, galambocskám!

S érthetőbben is megmagyarázta a dolgot:

— Édesanyád megkért, hogy a présház kulcsára vigyázzak addig, amíg te ideérsz. Téged várlak. Jól esik egy kis pihenés.

Nagy, széles kendőjével megtörölte az arcát:

— Csuda meleg van! Meglátod, hogy máma még vihar lesz.

— Én is azt mondom, — felelte Vica. — A legyek nagyon szemtelenek.

Móric szava kedvesen simogatott:

— Tyúha, de szép piros az orcád!... Bizonyosan Ferkóra gondoltál. De kire is gondolna másra a szerelmes lány, mint a vőlegényére.

(Folytatjuk.)

Ónodi Szabó Lajos

baromfi tanyája
Szentés

Állami ellenőrzés alatt
álló törzstenyészet.

Amerikai fehér leghorn, Rhode Island Red, bronzpulyka és gyöngytyúk tenyésztés. — Tenyésztőjások napocsibék, növendék és tenyészállatok a megrendelés sorrendjében szállítanak. — Elit törzsek magas tojáshozamra és nagy testsulyra kiválókatva.

VÁSÁROK JEGYZÉKE

Március hó 2-án, vasárnap.

Állat- és kirakodóvásár: Nagykőrös.

Március hó 3-án, hétfőn.

Állat- és kirakodóvásár: Balatonszabadi (sertésvásár bizonytalan), Bonyhád, Egyed, Fadd, Halászi (sertésvásár bizonytalan), Hetes (sertésvásár bizonytalan), Jákóhalma, Kál, Mezőcsát, Nyiregyháza, Pécs, Sellye, Tinnye, Ujszász, Üllő, Veresegyháza. — Állatvásár: Nagyvácsány, Szirák. — Marhavásár: Nádásd. — Sertés- és kirakodóvásár: Rajka. — Marha- és kirakodóvásár: Szepetk.

Március hó 4-én, kedden.

Állat- és kirakodóvásár: Beled, Biharnagybajom, Gyömrő, Hosszuperesztég (sertésvásár bizonytalan), Jánoshalma, Kadarkút (sertésvásár bizonytalan), Nagybörzsöny, Nagykanizsa (sertésvásár bizonytalan), Pincehely (sertésvásár bizonytalan). — Állatvásár: Sátoralfajhely, Szikszó. — Kirakodóvásár: Nagyvácsány, Szirák.

Március hó 5-én, szerdán.

Állat- és kirakodóvásár: Ajka, Bük, Kaposvár (sertésvásár bizonytalan), Miskolc, Monoszló, Sárospatak, Tapolea, Tápószentmárton, Vése (sertésvásár bizonytalan). — Állatvásár: Jánosháza. — Marha- és kirakodóvásár: Ikervár.

Március hó 6-án, csütörtökön.

Állat- és kirakodóvásár: Csabrendek (sertésvásár bizonytalan), Csepreg, Encs, Ibrány, Kecskemét, Nagykálló, Ónod, Sőjtör (sertésvásár bizonytalan). — Állatvásár: Celdömök, Putnok, Tiszafüred. — Marha- és sertésvásár: Kiskomárom. — Ló és marhavásár: Orosháza.

Március hó 7-én, pénteken.

Kirakodóvásár: Kecskemét, Orosháza.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Sz. Tibolddáróc: Tréfája jó. — Sz. Gy., Püspökszenterzsébet: Válogatunk belőlük. — Id. S. F., Hegymagos: A pontrejtvény bevált. — Ifj. G. L., Háromfa: A tréfa — nem tréfa. A szőrejtvény jó. — Ifj. N. L., Szendrő: Jók. — Cs. D., Tibolddáróc: Rejtvénye jó. Filmszerkesztől nem kívánnak különösebb iskolai képzést, hanem rátermettséget. Magyarországon van filmiskola, ahol természetesen fizetni kell a tanulásért. Ellenben nincs filmgyár, mely az elhelyezkedést biztosítaná. Ne foglalkozzék ilyen gondolatokkal, mert családás éri. — P. R., Zagyaróna: Közlünk belőlük. — Sz. J., Pereked: Több jó van köztük. — F. J., Kirva: A tréfa — nem tréfa. — K. J., Aka: Sor kerül valamennyire. — K. J., Homokszentlőrinc: Mást kérünk. — Sz. L., Gencshátpuszta: Jó, de a közelmúltban hasonlót közöltünk. — M. S., Gada: Válogatunk belőlük. — B. J., Vásárosztig: Más mondatot tessék választani rejtvénykészítés céljaira. — N. M. J., Karcag: Mást kérünk, ez tulontul ismert. — S. S., Vindornyaszlós: Mindkettő jó. Rejtvényeiből közlünk. — M. L., Lentiszombathely: A tréfák helyett mást kérünk. — Ifj. B. A., Turkeve: Sor kerül rájuk. — H. J., Somogyhárság: Számrejtvénye jó. — G. V., Liszód: Mind a három jó. — N. L., Dunaremete: Olvassa el erre vonatkozó hírünket mai számunkban. — K. M., Kistelek: Számtani feladata nagyon ismert; tréfája jó. — D. J., Dunavecse: Válogatunk belőlük. — Sz. M., Zalacsány: Más rejtvényt kérünk, ezt nem értjük. — Cs. L., Dombárd: Jó.

TRÉFÁK

A hasonlatosság.

A csendőr két meztelen rajkót kísér a dutyiba. Az egyik foghegyről hátra szól:

— Csendőr bácsi is közénk állhatna, ugy is hasonlítunk egymáshoz!

— Hogy-hogy more?

— Hát ugy, hogy a csendőr bácsin egyenruha van, mirajtnak meg egyen sincs ruha.

(Beküldte: Boda István, Törökszentmiklósról.)

Féltreértés.

— Te Mici, — szólta a férj a feleségéhez — ez a leves egész komzás!

— Igen, az új szakácsné kissé elgette a rántást. De talán, ha kapsz egy csókot, megbőrkül.

— Lehet. Küldd be az új szakácsné, hadd lássam, milyen.

A gondos feleség.

A feleség: Nem tetszik nekem, Manó, hogy dohányzol! Az lassan ölj méreg.

A férj: Ugyan a te kedvéért csak nem szedek arzénikumot!

(Beküldte: Talmási Rózsika, Kunszentmártonból.)

Egyes számban.

Gyula ráveszi Bélát, hogy iskola helyett lapdázni menjenek.

— Hejh, — sóhajt föl Béla játszás közben, — mégis csak nagy csavargók vagyunk mi!

— Kérlek, kérlek, — szól Gyula — beszélj csak egyes számban.

— Ugy? Egyes számban beszéljek? Nos hát, gyalázatos, haszontalan, mihaszna fráter vagy te, Gyula!

(Beküldte: Kiszner Mihály, Kistelekről.)

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak február hó 24-én.)

GABONATÖZSDE.

Készárupiac.

A készárupiacon jegyzett árak olyan terményekre vonatkoznak, melyeket az eladó azonnal (prompt) szállítani, a vevő azonnal fizetni köteles. Ezek az árak tehát a termények valóságos forgalmi árát jelentik, Budapesten.

Buza tiszavidéki 77 kg-os 23.65—24.05, 78-as 24.00—24.30, 79-es 24.30—24.65, 80-as 24.45—24.75, felsőtiszai 77-es 21.80—22.05, 78-as 22.00—22.25, 79-es 22.20—22.50, 80-as 22.35—22.60, dunántúli 77-es 21.20—21.45, 78-as 21.45—21.65, 79-es 21.75—21.90, 80-as 21.80—22.05, pestvidéki 77-es 21.45—21.70, 78-as 21.70—21.90, 79-es 21.95—22.15, 80-as 22.05—22.30, fejmekyei 77-es 21.30—21.55, 78-as 21.55—21.75, 79-es 21.85—22.00, 80-as 21.90—22.15. — Rozs pestvidéki 11.50—11.70, más 11.50—11.70, sörépa 19.00—22.00, egyéb 17.00—20.00 takarmányrpa 14.75—15.00, elsőrendű 15.25—15.75, köles 10.50—12.00, zab elsőrendű 13.60—14.00, közép 12.80—13.00, tengeri tiszai 13.00—13.20, dunántúli 13.00—13.20. Korpá 9.20—9.40 pengő métermázsánként.

Határidőpiac.

A határidőpiacra jegyzett árak olyan terményekre vonatkoznak, melyeket az eladó csak bizonyos idő múlva köteles szállítani, a vevő pedig ugyanakkor fizetni. Ha valaki például novemberben májusi búzát vesz, illetőleg elad, akkor az eladónak májusban kell leszállítani a búzát, a vevőnek pedig ugyanakkor kell fizetni az árát.

Buza márciusra 20.74—20.75, májusra 21.75—21.76, októberre 22.28—22.29. Rozs márciusra 11.20—11.31, májusra 12.24—12.25, októberre 14.08—14.10. Tengeri májusra 13.22—13.23, júliusra 13.85—13.80, augusztusi 13.80—13.81 pengő métermázsánként.

Liszt. A nyílt piacokon: Buzadara 48—54, duplanullás finom tészta 42—46, nullás 42—46, kettős főzölliszt 40—42, négyes kenyérliszt 38—40, hatos 36—38 fillér kilogrammonként.

Vetőmagpiac. (Mauthner Ödön magtermelő és magkereskedelmi r.-t. heti jelentése.) Az idény már kibontakozott és a kereslet az egész vonalon élénk. Lóheremag. Rendelések szép számban érkeznek, az ideai alacsony árak a gazdákat nagybőrművi beszerzésre ösztöndezik. Lucernamag: Ára változatlan, a belföldi érdeklődés igen élénk. Jó kereslet van még baltacimagnak és tavasi búkkönynek, utóbbinak ára némileg csökkent. Takarmányrépamag. Külföldről érkezett tudósítások szerint ott a készletek nagyon lepadtak, egyes fajok már teljesen hiányoznak. A belföldi kereslet különösen eckendorfi, olajbogyó, takarmánykekor és Mammoth felé irányul. — A Magyar Magkereskedők Országos Egyesületének hivatalos jegyzései 100 kilonként, nyersárúrt. Budapesten: lóhere 75—85, lucerna 135—150, fehéreher 130—170, nyulzapuka 55—60, baltacim 48—52, Viktória-borsó 20—22, Express-borsó 18—20, tavasi búkköny 24—25, szőszbúkköny 45—50, lenmag, nagyszemű 65—70, lenmag, kieszemű 45—50, kendermag 30—32, napraforgó, fehér 24—26, napraforgó, vegyes 22—23, mák 123—128, köles, vörös 12—12.50, köles, fehér 21—23, köles, vegyes 11—11.50, muhar 18—20, sörégek 9—10, csillagfűrt, fehér 15—16, mustár, fehér 48—52 pengő.

Abraktakarmánypiac. Buzakonkoly 9.75—10.25, buzakorpa 9.25—9.75, buzakarmányliszt 11.50—11.75, cirok ab állomás 8.50—9.50, konkolydara 10.50—11.50, lenmagpogácsa 26, napraforgópogácsa 16.50—17.50, répaszelet szárított 10.50—11.50, rozskonkoly 10—10.20, rozskorpa 9.50—10, rozstakarmányliszt 11.50—11.75, szőzabpogácsa-liszt kicsiben 29, nagyban 27 pengő métermázsánként.

Burgonya. Árak nagyban métermázsánként a következők: nyári rózsaburgonya 8.25—9.50, őszi rózsaburgonya 6—6.50, Ella burgonya 6.50—7 pengő.

Takarmányvásár. Rétsizéna, elsőrendű 7.50—8.50, rétsizéna, másodrendű 6—7, rétsizéna, harmadrendű csomagolásra 4.50—5.80, sarjuszéna 4.75—7, muharszéna 9—10, lucernaszéna 9.50, lucerna és széna kev. 7.50, alomszalma, másodrendű 3—3.50 pengő.

Szörőma-havásár. Élő borjú, belföldi szopós, elsőrendű 1.56—1.60, kivételesen 1.69, másodrendű 1.44—1.52 pengő kg-ként, élőszuliban.

Tenyészmárhák és jármosókrok. Elsőrendű belföldi jármosókrok (tarka) 0.96—0.98, elsőrendű belföldi jármosókrok (fehér) 0.94—0.96, 1½ éves tiszók 0.96, 1½—2 éves tinók 0.94—0.98, fiatal friss fejés-tehén 1.30—1.40 pengő kg-ként, élőszuliban.

Vágómarhavásár. Ökör legjobb 100—116, közepes 76—96, gyengébb 58—74, bika legjobb 98—104, kivételesen 110, közepes 88—96, gyengébb 70—86, tehén legjobb 90—106, kivételesen 108, közepes 64—88, gyengébb 50—62, bivaly 40—62, növendékmarha 60—80, csontozni-való 36—50 fillér kilogrammonként élőszuliban.

Sertésvásár. Könnyűsértés 148—156, közepes 156—164, nehézsértés 164—168 fillér kilogrammonként élőszuliban.

Gyapjú. Új gyapjúban még nem indult meg a forgalom. A gyapjúárak, amelyek névlegesen, aránylag alacsonyok és mind a vevők, mind az eladók gazdák részéről még meglehetősen tartózkodás mutatkozik a ki nem alakult árak folytán.

Szörmeplac. Prima hegyi róka 24—25, mezei róka 21—22, görény, nagytestű 13—15, könnyest 65—75, fanyest 80—90 pengő darabonként.

Nyersbőr. Marhabőr, magyar 1.05—1.10, marhabőr, tarka 1.15—1.20, borbujbőr (hosszú lábú) 2.30, báránybőr (fehér merino) 3—3.50 pengő kg-ként.

Husvásár. Marhahús a nyílt piacokon: Vesepecsenye, tisztított 400—600, rostélyos, vastag hátszín, felsál, fehérpecsenye, gömbölyű felsál 200—320, fartó, hátszín, csontos oldalas, tarja, szegye 160—300, gulyásnak való 100—120 fillér kilogrammonként. — **Borjúhús:** Felszeletelt comb 400—500, sütnivaló 200—440, pörköltnek való 160—300 fillér kilogrammonként. — **Juh- és bárányhús:** Juhcomb 180—240, gerinc, lapocka 140—260, pörköltnek való 140—180, bárányhús, hátulja 280—360, eleje 180—280 fillér kilogrammonként. — **Sertés-hús:** Friss karaj 300—400, friss comb, tarja, lapocka 260—380, friss oldalas 200—280, kocsonyának való 100—160, vese velővel 200—280, füstölt helybeli karaj, tarja, lapocka, oldalas 240—400, olvasztani való szalonna 180—220, sózott kenyérszalonna 200—260, füstölt 220—260, hárj 200—230, zsíros tepertő 180—240, helybeli sentészsír 190—220 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. Élő állatok a nyílt piacokon: Tyúk 300—500, csirke 150—350, káppan 300—600, ruca 500—900, lud 760—1800, pulyka 500—1000 fillér darabonként. — **Leölt állatok:** Tyúk 200—280, csirke 200—350, káppan 230—260, hizott ruca 260—320, lud, hizott 260—320, pulyka, hizott 230—260, ludmáj 500—1200, ludzsír és hárj 260—400, ludaprólik 150—200 fillér kilogrammonként. — **Tojás:** Friss teatojás 8—11, főzőtojás 8—9, konzervált 8—10 fillér darabonként.

Vad. A nyílt piacokon: Nyul, borbén, darabonként 260—500, szarvasgerinc 450, comb 220, lapocka 220, fácán darabja 350 fillér.

Hal. Élő állatok a nyílt piacokon: Harsa 400—600, csuka 200—350, ponty 200—280, kárász 160—200, compó 200—220, keszeg 100—120 fillér kilogrammonként.

Tej és tejtermék. A nyílt piacokon: Teljestej 36—40, lefelüztött 16—20, joghurt 170, tejszín 340—360, tejföl 160—200, centrifugált teavaj, tömbben 400—490, 10 dkg-os csomagolásban 440—560, főzővaj 300—380, szedett vidéki vaj 320—360, juhsajt 260—340, tehéntúró 100—120, sovány tehéntúró 50—80, jultúró 300—360, keverttúró 240—320, hazai ementáli sajt 460—600, hazai trappista 300—400 fillér kilogrammonként.

Száraz főzelék és száraz tészta. A nyílt piacokon: Lencse 80—120, hántolt egész borsó 90—120, feles 80—100, fehér, aprószemű bab 56—80, nagyszemű 80—110, színes 50—80, finom árpkása 80—120, durva 56—80, tojásostarhonya 100—150 fillér kilogrammonként.

Zöldség. A nyílt piacokon: Sárzárépa kilogrammja 5—16, petrezselyem kilogrammja 10—20, zeller darabja 5—16, zeller kilogrammja 10—20, őszifajta kalarábé kilogrammja 10—20, kevert zöldség 12—20, makói vöröshagyma 8—10, közönséges vöröshagyma 6—8, fokhagyma kilogrammja 80—160, cékla 10—20, hazai fejeskáposzta 10—20, savanyított káposzta 24—32, kelkáposzta 10—18, vöröskáposzta 20—40, karfiol 50—80, fejessaláta 10—20, torma 50—80, burgonya, rózsza 10—14, közönséges 7—9, kifli 16—24, kelbimbó 70—120, tömör csiperkegomba 200—400, szárított gomba 1600—2000, fekete retek darabja 10—20, ecetes ugorka 100—140, vizes 60—80, savanyított zöldpaprika kilogrammja 100—160, süttőtök 12—24, sóska 280—500, tisztított paraj 60—120, gyökeres 40—60, főzött paradicsom literje 70—100 fillér.

Gyümölcs. A nyílt piacokon: Nemes fajalma 80—160, közönséges 50—80, aszaltszilva 40—80, nemes fajsárga 60—160, hazai aszalt szilva 70—120, szilva 140—180, gyümölcsiz 160—320, télire eltett szőlő 120—180, keménybőjű dió 100—160, dióbél 480—560, héjazott magyora 420—560, héjazott mandula 600—800 fillér kilogrammonként.

Fűszer, mák, méz és háízszappan. A nyílt piacokon: Édes nemespaprika 400—440, felédes, gulyás 250—400, rózsapaprika 230—300, erős 140—200, kereskedelmi 94—120, kék mák 140—180, közönséges 120—140, pergetett méz 200—250, házi színezappan 136—160, közönséges háízszappan 120—126 fillér kilogrammonként.

Paprika. Termelői árak Szegeden: Édesnemes paprika kg-ként 2.25—2.40, felédes paprika kg-ként 1.40—1.90, rózsza paprika kg-ként 1—1.30, másodrendű paprika kg-ként 0.70—0.90, harmadrendű paprika kg-ként 0.30—0.50 P. **Kalocsán:** Édesnemes paprika kg-ként 2—2.25, rózsza paprika kg-ként 1—1.30, másodrendű paprika kg-ként 0.60—0.90, harmadrendű paprika kg-ként 0.40—0.60, csöves paprika 1—1.30 pengő.

Borpiac. A borpiac irányzata továbbra is lanya. A gyenge fogyasztás miatt a kereslet a kereskedők részéről egészen minimális. A kistermelőknek kudarca árúért hektoliterekonként 1.80—2.30, zöld-fehér urasági borokért 11 Malligand-fokúért 22—28, 12 fokosért 26—40, magasabb foku borokért 30—50 pengőt fizetnek hektoliterenként és vidékenként.

Szesz és szeszszitalok. A nagybani üzletben a forgalom megélénekült és az összes szeszkatégoriák változatlanul jegyeznek. A detail-forgalomban finomított szesz változatlan árban, denaturált szesz 100 literen felüli vételnél 64 pengőig, 100 literen aluli vételnél 66 pengőig keit el. Gyümölcsépálinka: A Gyümölcsészszormalmi Rt. az árakat változtatlanul jegyzi és a forgalom még mindig csak kisebb tételekre — törköly és szilvólumra — szorítkozik. Borpártal 4.20—4.40 pengő a termelő átlomáson 10,000 literfokunkint + forgalmi adó.

Idegen pénzek vételi és eladási ára február hó 24-én. Az első szám azt az összeget jelenti, melyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A zárójelben lévő szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. **Egy pengőnél többre kerül egy darab:** Angol font 27.70 (27.85); dollár 5.69 (5.71); hollandi forint 2.28 (2.29); német márká 1.36 (1.37); svájci frank 1.10 (1.11) pengő. — **Egy pengőnél kevesebbre kerül egy darab:** Csehkorona 16.86 (16.96); szerb dinár 9.95 (10.03); oláh lei 3.37 (3.41); francia frank 22.40 (22.70); lengyel zloty 63.25 (64.25); olasz lira 22.90 (30.10); osztrák schilling 80.27 (80.67) fillér.

Arany- és ezüstpénzek. Huszkoronás arany 22.90 (23.10); ezüst egykoronás 0.30 (0.32); forintos 0.86 (0.88); ötkoronás 1.68 (1.72) pengő. Színarany kilogrammja 3790—3810, színezüst 84—86 pengő.

FEJELŐS SZERKESZTŐ: **MAYER EMIL**
KIADJA: **AZ ÚJ BARÁZDA LAPKIADÓ RT.**
FEJELŐS KIADÓ: **FARAGÓ ALADÁR.**

Ékék, ekealkatrészek,

boronák, kaspálókék, fűkaszálók

marokrakó és kevekőző aratógépek, lógereblyék, kézi-járgányosok motoros- és gözcséplőkészletek, szecskavágók, répvágók, daráló, morzsolók s minden egyéb gazdasági gép és szerszám a

„**HANGYA**”
szerezhető be legjutányosabban.

Gyűjtsünk új híveket
és előfizetőket
a „**Vasárnap**” táborába.

SZAKORVOSI RENDELŐ

VII. Rákóczi-út 32. I. em. 1.
(Rókusai szemben).

Rendelés egész nap.

A világot 24 órára való eredeti angol
The Champion
kerékpárokat havt
20 pengő részletre.
Kerékpár-alkatrészeket nagyban
eredeti árban;
Külső gumí „ 5.80
belső „ „ 2.10

LÁNG JAKAB és FIA kerékpárgyártó
Budapest, VIII. ker., József-körút 41. szám.
Árjegyzék 1000 képpel ingyen. Alapítva 1869.

RUHÁZATI SZÜKSÉGLETÉT

legelőnyösebben a

„**HANGYA**”

vidéki szövetkezetekben
szerezhető be

Tartalékpenzek legelőnyösebben mint
árulék v. központnál
folyószámla-**HANGYA** gyűmölcsör-
betétek a tethetők!